

NOTULEN

van de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 4 november 2010 te 20.00 uur.

Voorzitter: de heer drs. J.M. Staatsen, burgemeester.

Griffier: de heer J. van der Does.

Aanwezige leden: mevrouw B.B.M. Bremer, de heren drs. S.W.C. van den Dool, W.H.B. van Dunné, A.A.L. Eversteijn, ing. P.T. van der Haven, J. van Herk, drs. J. van Hoek, dr. P.F.B. Jongste, mevrouw drs. M.A.M. Lamers, de heren drs. N. Mol, L. Oosterhuis, drs. J.A.E.L.M. van Rixtel, mr. drs. H.W. Scholten, J. Smit, drs. M.H. Smittenaar, mevrouw drs. H. Tjalma-den Oudsten en de heer ir. F.A. Veldman.

Afwezig: de heren J.P. Middelburg en drs. F.A.J.P. Rondagh.

Aanwezige wethouders: mevrouw drs. I.C.J. Adema-Nieuwenhuizen en de heer drs. F.F. Blommers.

Bij agendapunt 2 zijn aanwezig: de heren L.A.W. de Lange (portefeuillehouder verkeer & vervoer) en J.B. uit den Boogaard (portefeuillehouder economie & arbeidsmarktaangelegenheden), namens het dagelijks bestuur van Holland Rijnland.

1. Opening

De **voorzitter** opent de vergadering met een woord van welkom, dat hij in het bijzonder richt tot de heren De Lange en Uit den Boogaard. Er is bericht van verhindering van de heren Middelburg en Rondagh.

2. Bezoek dagelijks bestuur Holland Rijnland

De **voorzitter** nodigt de heren Uit den Boogaard en De Lange uit om zich kort te introduceren.

De heer **Uit den Boogaard:** Voorzitter. Ik ben wethouder in de gemeente Kaag en Braassem, en sinds begin juni lid van het dagelijks bestuur van Holland Rijnland met de portefeuille economie en arbeidsmarktaangelegenheden. Ik vind het plezierig om hier weer een keer te mogen zijn, waarbij ik met "hier" erop doel dat ik bijna 40 jaar geleden in deze zaal met een Voorschotense in het huwelijk ben getreden, en nog steeds met haar getrouwd ben.

De heer **De Lange:** Voorzitter. Ik ben wethouder in de mooie gemeente Noordwijk, en daarnaast lid van het dagelijks bestuur van Holland Rijnland met de portefeuille verkeer en vervoer. Ook mij is het gemeentehuis van Voorschoten niet helemaal vreemd. Weliswaar ben ik niet getrouwd in deze zaal, maar in de tijd dat ik raadslid in Leiden was, heb ik in deze zaal de nodige vergaderingen van de Leidse regio bijgewoond. Ook dit moment zijn wij gelukkig nog steeds over veel onderwerpen met elkaar in gesprek. Het is wel bijzonder dat ik dit vanuit twee rollen kan ervaren: eerst gedurende de zeven jaar dat ik Leids raadslid was, inmiddels alweer ruim vier jaar als wethouder in de Duin- en Bollenstreek en als dagelijks bestuurslid van Holland Rijnland.

• *Focus 2014, Strategische agenda Holland Rijnland 2010-2014*

De heer **Jongste** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Ook ik heet de afvaardiging van het dagelijks bestuur van Holland Rijnland, de heren De Lange en Uit den Boogaard, van harte welkom in de gemeente Voorschoten.

Voorschoten kent een lange geschiedenis binnen Holland Rijnland: het behoorde tot één van de eerste gemeenten in de Leidse regio die de voordelen zag van onderlinge samenwerking. Met de aansluiting van het Rijnstreekberaad is onze regio inmiddels uitgegroeid tot één van de grotere regionale samenwerkingsverbanden in ons land. Vanuit ons gezichtspunt en ook geografisch gezien ligt Voorschoten nu als één van de kleinere gemeenten aan de rand van de regio, maar ook daar zien wij kansen in de zin van samenwerking met gemeenten buiten de regio, zoals Wassenaar en Leidschendam-Voorburg. Met deze gemeenten delen wij een centrale groene zone: het gebied van Duin Horst Weide, deel van de groene rijksbufferzone. Onze blik richt zich daarom in regionaal en superregionaal verband op behoud en versterking van juist de landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten van onze leefomgeving. Aan de andere kant willen wij natuurlijk ook volledig blijven meespelen in de economische ontwikkelingen binnen de regio.

Wij spreken nu over Focus 2014, een stuk dat vooral betrekking heeft op de strategische agenda van Holland Rijnland voor de periode 2010-2014. Dit voorjaar hebben wij het als concept besproken en is er inspraak van onze kant geleverd. Het is een zeer ambitieus stuk. In principe hoeft daar niets mis mee te zijn, maar bij sommige ambities wordt de lat toch wel erg hoog gelegd. De vaart der volkeren wordt vooral opgehangen aan de economische rol die de regio tussen Amsterdam en Den Haag in de toekomst zou kunnen spelen. Daarbij wordt met name de nadruk gelegd op grote economische ontwikkelingen (van Greenport tot Science Park), infrastructurele projecten, woningbouwprojecten en bedrijventerreinen. Dit alles om de plaats van de regio in de toekomst te versterken. Daartegenover staat het belang van de kwaliteiten waarover de regio beschikt: landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteiten, het open karakter, de rust en de kleinschaligheid.

Er zijn voor de ruimtelijke agenda dus de nodige uitdagingen. Vanuit onze gemeente kijken wij vooral naar wat verloren zou kunnen gaan onder de groeiende vraag naar ruimte voor economische ontwikkelingen. "Duurzaamheid" is wel een term die veelvuldig voorkomt in het stuk, maar heeft vooral betrekking op bijvoorbeeld duurzaam bouwen. Er blijft een geloof bestaan dat door de aanleg van nieuwe bedrijventerreinen de economie een extra impuls krijgt, en er wordt dan misschien wat minder gekeken naar herinrichten van oude bestaande bedrijventerreinen. Het zijn nuanceverschillen, maar wij merken ze wel duidelijk op en hebben daar in de inspraak ook nadrukkelijk aandacht voor gevraagd. Ook de blik op de toekomst is gericht op grote economische slagen die gemaakt kunnen worden, waarbij voorbij wordt gegaan aan de huidige economische situatie. Optimisme is dus wat de klok slaat. Begrijp me goed: wij willen de vooruitgang niet tegenhouden, en zijn ons bewust van de positieve kanten die de regionale samenwerking heeft. Enige vorm van tussentijdse reflectie, op het moment dat wij bezig zijn met dit zeer ambitieuze plan, zou echter volgens ons geen kwaad kunnen.

Er staan ook zeer positieve zaken in het stuk, vooral als wij kijken naar de sociale agenda. Daaruit blijkt dat Holland Rijnland werk wil maken van onderwijs, jeugdzorg en versterking van het niveau van sociale voorzieningen. Gelet op de huidige economische situatie zouden wij vooral jeugdwerkloosheid nadrukkelijk op die agenda willen plaatsen. Gelukkig staat ook dit in het stuk, maar er wordt nog aangegeven dat er een concreet plan van aanpak komt. Wat ons betreft, moet dat plan er snel komen; wij moeten nu stappen gaan zetten. Wij zijn in dit verband ook blij dat het Rijnstreekberaad toegang heeft gekregen tot de regio. De inzichten van dit beraad op dit specifieke domein zijn nodig.

Focus 2014 is een agenda, en wij hebben behoefte aan doelstellingen voor de langere termijn. Het is een vierjaren-programma, en het zou eigenlijk veel langer moeten lopen. Een regionaal samenwerkingsverband als Holland Rijnland kan zich een langere termijn-visie veroorloven. Dat wil overigens

---

niet zeggen dat de gemeenten de teugels volledig los zouden kunnen laten. Wij willen er vooral voor waken dat de afzonderlijke gemeenten, ook de kleinere, voldoende invloed kunnen blijven uitoefenen, met name als ze een minderheidsstandpunt innemen. In mei jl. hebben wij dan ook in het algemeen bestuur, als reactie op het DB-voorstel "Boeien en binden", een amendement inzake de exonoratieprocedure ingebracht. Het dagelijks bestuur heeft dat amendement overgenomen, en wij zien uiteraard graag dat daar nu invulling aan wordt gegeven.

De heer **Uit den Boogaard**: Voorzitter. Mijn complimenten voor de analyse van de Focus 2014 die de heer Jongste heeft gemaakt. Inderdaad is het een strategisch stuk, gericht op de toekomst. Na het samengaan van de Leidse regio en de Duin- en Bollenstreek hebben wij gedurende een aantal jaren veel beleid voorbereid, en in vervolg daarop is het nodig om nu onze strategie voor de toekomst te bepalen. Zeker in een tijd waarin het financieel niet zo voor de wind gaat, is het goed om af te spreken op welke onderdelen er vooral wordt ingezet, en welke onderdelen minder aandacht zullen krijgen.

Holland Rijnland ligt tussen de noord- en de zuidflank, tussen de twee grote economisch belangrijke gebieden van west-Nederland en eigenlijk van heel Nederland: enerzijds Amsterdam/Schiphol, anderzijds Den Haag/Rotterdam met de haven. Daarmee heeft Holland Rijnland een strategische scharnierfunctie, en het dagelijks bestuur vindt dat die functie verder moet worden uitgebouwd en uitgebuit. Holland Rijnland is in dit geheel een belangrijke speler, en zal waarschijnlijk in de komende jaren nog belangrijker worden. Binnen het gebied van Holland Rijnland liggen een aantal economische speerpunten die ook de nieuwe regering heeft benoemd. De heer Jongste noemde in dit verband Greenport, maar ik hamer er graag op dat wij inmiddels in ons samenwerkingsverband met drie Greenports te maken hebben: Greenport Duin- en Bollenstreek, Greenport Aalsmeer waar de gemeenten Nieuwkoop en Kaag en Braassem deel van uitmaken, en Greenport Boskoop waar de gemeente Rijnwoude een belangrijke speler in is. Verder is er het kennis-speerpunt in Leiden en Noordwijk, eveneens een speerpunt dat de nieuwe regering heeft benadrukt.

Holland Rijnland speelt op dit moment nog een enigszins ondergeschikte rol waar het gaat om de landschappelijke verscheidenheid van het gebied: vanaf het westen gezien de duinen, de bollenstreek, het gebied van Duin Horst Weide, overlopend naar het veenweide- en plassengebied, met een historische stad in het centrum gelegen. Recreatie en toerisme, van belang voor de ontspanning van onze inwoners, maar ook een belangrijke economische sector, zouden wij dan ook naar de mening van het dagelijks bestuur wat meer moeten ontwikkelen, mede met het oog op de economische belangen.

De jeugdwerkloosheid is eveneens een belangrijk speerpunt van Focus 2014, enerzijds binnen de sociale agenda met als portefeuillehouder mevrouw Van Oortmerssen, wethouder in Oegstgeest, anderzijds binnen het arbeidsmarktbeleid dat ik in mijn portefeuille mag hebben. Over drie à vijf jaar zal er een grote behoefte aan goed geschoolde medewerkers zijn, dus ook op dat punt is het belangrijk dat wij snel beleid gaan ontwikkelen, nog strakker dan tot nu toe, opdat er voldoende opgeleide medewerkers zijn om de economische activiteiten in onze regio vast te houden. Het dagelijks bestuur streeft er dan ook naar om alle betrokken partijen spoedig bij elkaar te krijgen. Vorige week nog was er een vergadering van het Regionaal Platform Arbeidsaangelegenheden, waar werd gesproken over een analyse van een aantal clusters (Greenports, zorg, kennis) met bij vrijwel elke cluster de conclusie dat het onderwijs onvoldoende aansluit op de arbeidsmarkt. Er worden dus mensen opgeleid die niet gereed zijn voor de vraag vanuit de arbeidsmarkt. Het is dan ook nodig dat met name het middelbaar en hoger onderwijs zich bij hun opleidingen veel meer richten op de vraag vanuit de markt, en ook daarbij kan Holland Rijnland een rol spelen.

De heer **De Lange**: Voorzitter. Vanmorgen was er een vergadering van het dagelijks bestuur, en daar is geconstateerd dat het nieuwe voorstel over de exonoratieprocedure er nog niet is. Als het de bedoeling is dit voorstel nog op de agenda geplaatst te krijgen, is het dus wel zaak dat dit stuk er snel komt.

De heer **Jongste**: Voorzitter. Dank voor het uitgebreide antwoord. Ik heb daaruit opgemaakt dat het dagelijks bestuur bij het vooruitzien een optimistische blik heeft die vooral is gericht op de economische ontwikkelingen. Als wij spreken over Duin Horst Weide, zien wij de kwaliteiten vanuit landschap en natuur, terwijl het dagelijks bestuur veeleer ontwikkelingsmogelijkheden en kansen ziet. Ik ga ervan uit dat wij elkaar op dit punt op een goede manier kunnen bestrijden en in goede onderhandelingen door kunnen gaan, maar wij kijken er toch wel op een wat andere manier naar. Dat heeft mede te maken met de geografische positie waarin Voorschoten zich bevindt. In ieder geval is het belangrijk dat wij bij het samen aanpakken van zaken ook nadrukkelijk aandacht geven aan de vraag, vanuit welke invalshoek die zaken worden gezien. Op die manier kunnen wij er op een goede manier uitkomen.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat mevrouw Tjalma enig licht in de duisternis kan laten schijnen waar het de exonoriatieprocedure betreft.

Mevrouw **Tjalma-den Oudsten** (CDA): Het is in ieder geval de bedoeling om de term "exonoriatieprocedure" niet meer te gebruiken, omdat dit een vaag begrip blijkt te zijn, en voortaan te spreken van "geschillencommissie". Verder wordt zijn er vanuit de gemeente Zoeterwoude nog een aantal opmerkingen gekomen, ook in het portefeuillehoudersoverleg. Er wordt nu gewerkt aan een aangepast voorstel. Overigens is het nog de vraag of dat al voor de komende vergaderingscyclus kan worden geagendeerd. Waarschijnlijk lukt dat niet meer.

• *Rijnlandroute / RIF*

De heer **Jongste** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij hebben al een aantal jaren binnen de regio een duidelijk verschil van mening over de standpuntbepaling ten aanzien van de Rijnlandroute. In die jaren heeft Voorschoten steeds een aantal punten ingebracht, en zich daarbij consistent gedragen. Zo heeft Voorschoten gepleit voor een duidelijke onderbouwing van nut en noodzaak van deze weg. Inzicht daarin zou moeten leiden tot een duidelijke keuze, welke verkeersproblemen de weg zou moeten oplossen. Wij stellen vast dat nut en noodzaak inmiddels in feite voor alle andere gemeenten vanzelfsprekend zijn geworden, en dat al heel snel is ingegaan op de vraag waar de weg zou moeten komen. Ook heeft Voorschoten aangegeven dat er in ieder geval op korte termijn een oplossing zou moeten komen voor de knelpunten, zowel aan de kant van de A4 als aan de kant van de A44. Wij stellen echter vast dat de rest van de regio daar niets in zit, zoals nog eens uitdrukkelijk is gemeld op de raadsinformatiebijeenkomst van 22 september jl. Het komt enigszins neer op het drooghouden van het kruit, waarbij het beschikbare geld niet wordt gestoken in het oplossen van de knelpunten, maar vooral in de nieuwe infrastructuur. In de derde plaats heeft Voorschoten aangegeven dat, als mocht blijken dat toch een robuuste oplossing nodig zou zijn, dan gekozen zou moeten worden voor een duurzame en goed ingepaste oplossing, bij voorkeur op die plaatsen waar de problemen zich voordoen (zoals de N206), of elders, maar dan wel volledig ondergronds.

De regio kijkt er helaas op een andere manier naar, al is het positief dat daarin langzamerhand verandering komt. Desondanks zitten wij nu met een probleem. Een aantal jaren geleden hebben wij, schouder aan schouder met de regiogemeenten, een aantal doelstellingen geformuleerd, namelijk dat wij zouden zoeken naar een duurzame en goed ingepaste oplossing, die in Voorschoten bij voorkeur ondergronds zou moeten worden gerealiseerd. Uiteindelijk is dat, omwille van het beschikbare geld, verworpen tot een variant waarbij er in feite een open bak door Voorschoten en langs de Stevenshof komt: de F-variant. Gelukkig is er niet gekozen voor een poëtische naam, want voor je het weet, gaan we het dan nog leuk vinden ook. Wij kunnen ons absoluut niet vinden in deze F-variant, en staan daarin niet alleen: de gemeenten Wassenaar en Leidschendam-Voorburg steunen ons op dit punt. Deze open weg door Voorschoten vinden wij absoluut onacceptabel, en beantwoordt volgens ons niet aan hetgeen wij samen met de andere regiogemeenten in de afgelopen jaren voor elkaar hebben proberen te krijgen.

Er zijn alternatieven, die ook in de raadsinformatiebijeenkomst zijn genoemd. De Churchill Avenue is er daar één van. Deze weg is het afgelopen voorjaar nadrukkelijk in de schijnwerpers gekomen, en wij zien gelukkig dat er nu langzamerhand een kentering optreedt en veel meer gemeenten en ook Holland Rijnland wel gevoelig blijken te zijn voor dit alternatief. Vanuit het voortschrijdend inzicht wordt nu gezegd dat de Churchill Avenue wel een alternatief zou kunnen zijn. Sterker nog, er wordt nu de voorkeur aan deze weg gegeven. De F-variant die tot het afgelopen voorjaar nadrukkelijk door het dagelijks bestuur van Holland Rijnland naar voren werd gebracht, wordt nu als "haalbaar" aangemerkt. Heb ik het juist dat uit de gekozen terminologie in dezen, waarbij onderscheid wordt gemaakt tussen "haalbaar" en "als voorkeur dienen", een voorkeur blijkt die ook langzamerhand in het dagelijks bestuur naar voren is gekomen?

Er is wel een pijnlijk probleem dat in de raadsinformatiebijeenkomst duidelijk zichtbaar is geworden: vóór de pauze was de Churchill Avenue een alternatief waar de voorkeur aan werd gegeven, na de pauze werd weer de nadruk op het geld gelegd en werd gesteld dat indien de Churchill Avenue bij gelijke, vergelijkbare of misschien betere inpassingsmogelijkheden duurder zou uitvallen dan de F-variant, de extra kosten bij Voorschoten gelegd zouden worden. Wij kijken hier anders tegenaan. Als Holland Rijnland en mogelijk ook alle gemeenten in deze regio zouden kunnen opteren voor de Churchill Avenue als de variant waar de voorkeur naar uitgaat, zou ik graag zien dat ook als ambitie wordt uitgesproken om in regionaal verband na te gaan of een oplossing te vinden is voor de kosten die daarmee gemoeid zijn. Daarbij kan van ons twee kanten opgegaan worden: enerzijds zoeken naar extra inkomsten, anderzijds nagaan of misschien kostenreducerende maatregelen mogelijk zijn, waarbij uiteindelijk toch dezelfde kwaliteit kan worden verkregen. Het mag toch niet zo zijn dat wij in Voorschoten jarenlang schouder aan schouder met de regiogemeenten hebben geprobeerd om te komen tot oplossingen, waarbij wij altijd een kritische opstelling hebben gekozen, maar ook altijd de samenwerking hebben gezocht, en wij nu in feite als enige gemeente verantwoordelijk worden gehouden voor het al dan niet doorgaan van het alternatief Churchill Avenue, indien zou blijken dat hiermee hogere kosten gemoeid zijn? Ik vraag het dagelijks bestuur dan ook om eens kritisch te kijken naar zijn grondhouding in dit dossier, zoals die naar voren is gekomen in de raadsinformatiebijeenkomst.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. In de raadsinformatiebijeenkomst is inderdaad de Churchill Avenue als voorkeursvariant genoemd, maar wel met een financiële clausule en de opmerking dat Voorschoten daar misschien wat mee zou moeten doen. Hoe is dat precies bedoeld? Alleen als een opmerking, of als een verzoek aan Voorschoten?

Daarnaast hebben wij nog een opmerking over de procedure rond de Rijnlandroute. Wij naderen nu snel de datum van 1 december, waarop er overleg plaatsvindt tussen de provincie en de minister. Wij zullen echter pas drie maanden later de uitkomsten van de MER te horen krijgen. Wat wordt er dan op 1 december besproken, en weten wij inderdaad pas drie maanden later of het terecht was wat er op 1 december is besproken? Wordt op die datum de Churchill Avenue besproken, of komt die dan helemaal niet ter sprake? Wat wordt in dit verband precies bedoeld met "voldoende draagvlak", en is dat draagvlak er? De minister heeft de rijksbijdrage aan een variant van de Rijnlandroute uitdrukkelijk aan draagvlak gekoppeld.

De heer **Scholten** (CDA): Voorzitter. De CDA-fractie heeft er weinig behoefte aan om hier nog iets aan toe te voegen. De raad van Voorschoten strijdt als één front tegen de Rijnlandroute zoals die nu wordt voorgesteld, en wij zijn het dan ook volledig eens met de eerdere sprekers.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Ook ik heet de heren De Lange en Uit den Boogaard welkom in onze raad en ons mooie Voorschoten. Ik onderschrijf de al gemaakte opmerkingen, want wij zijn het inderdaad op een groot aantal punten met elkaar eens over de Rijnlandroute en trekken gezamenlijk ten strijde tegen de F-variant. Aanvullend wil ik nog enkele vragen stellen.

Blijkbaar is er zo weinig geld beschikbaar dat er een gerede kans is dat er óf een variant uit de bus komt die wij niet willen (een open bak door Voorschoten en langs de Stevenshof), óf het alternatief van de Churchill Avenue, Wij horen straks in antwoord op de vragen van de VVD-fractie welke rol dit alternatief in het overleg op 1 december zal spelen, maar beide varianten zijn in ieder geval zeer belastend voor Voorschoten. Als nu de financiële situatie zodanig is dat er alleen maar een variant kan komen die niemand wil, of een variant die misschien zeer duur uitvalt, wordt het dan niet tijd om ons nog eens goed te realiseren wat er verloren gaat als de F-variant wordt aangelegd, en terug te keren naar het eerdere besluit om nieuw asfalt aan te leggen? Wij hebben het hier over landschappelijk goud, dat niet alleen belangrijk is omdat mensen ervan genieten, maar ook omwille van de biodiversiteit, de wateropvang en noem maar op. Het is bijna niet te geloven hoeveel grutto's straks geen nest meer zullen kunnen maken in de weilanden, waardoor hele cohorten gaan uitsterven. Wij zouden daarom opnieuw moeten nagaan of wij dit er wel voor over hebben, en of er niet een andere oplossing mogelijk is. De afgelopen jaren zijn onze inzichten gegroeid in wat verloren dreigt te gaan, en is groen houden van wat groen is, belangrijker geworden.

De heer **Van Dunné** (PvdA): Voorzitter. Ik sluit mij graag aan bij de vragen van de heer Van den Dool over de procedure in de komende weken. Ik ben vooral benieuwd naar het geld dat er in regio en provincie bij elkaar geschraapt lijkt te worden, want dit lijkt mij van essentieel belang. Verder merk ik op dat Voorschoten soms als een soort Nimby-gemeente in de schijnwerpers staat, waarbij min of meer wordt gesteld dat het wel goed is als de weg ergens anders wordt aangelegd, maar dat de weg helemaal ondergronds moet komen als die door Voorschoten gaat lopen. Het moet echter gaan om een goede oplossing waar de hele regio honderd jaar gelukkig mee kan zijn. Ook als de weg in Leiden komt, moeten wij ervoor strijden dat die zodanig wordt aangelegd dat er tevredenheid over kan zijn.

De heer **De Lange**: Voorzitter. Wij zitten op dit moment met de Rijnlandroute in een specifiek proces. Het afgelopen voorjaar is tussen gedeputeerde Van Dijk en de toenmalige minister van Verkeer en Waterstaat een afspraak gemaakt over de Rijnlandroute, die deel uitmaakt van de integrale ruimtelijke studie naar de ontwikkeling van de verstedelijkingsas Leiden-Katwijk. Het zal noodzakelijk zijn om de verstedelijking van de regio langs die as te laten plaatsvinden, ook om daarmee te bereiken dat andere plekken in de regio opengehouden kunnen worden, zoals de waardevolle gebieden in de Bollenstreek en in de gemeente Voorschoten. Daar hoort dan wel infrastructuur bij, met name de Rijnlandroute, en tussen de gedeputeerde en de toenmalige minister is daarover in het voorjaar afgesproken dat op 1 december 2010 nader wordt gekeken naar de stand van zaken met de financiering van twee varianten van dit project: enerzijds de A-variant waarbij alleen de knelpunten bij de A44 en de A4 worden opgelost, en anderzijds het oplossingscluster Zoeken naar Balans, die in de uitgekilde versie de F-variant wordt genoemd. Op 1 december, zo is afgesproken, moet helder worden of deze twee varianten te realiseren en te financieren zijn, en hoe de verdere uitwerking dan zou kunnen zijn. Tegelijkertijd loopt nu het traject van de milieueffectrapportage, die in het voorjaar van 2011 haar beslag moet krijgen. Daarbij gaat het om een veel bredere studie naar de effecten van de weg, o.a. op de leefomgeving.

Het gaat hier om een aanzienlijk project, waarbij de provincie Zuid-Holland de trekker is. Zij heeft dit project een aantal jaren geleden opgepakt. Ook de regio heeft hierin verantwoordelijkheid genomen, door aan te geven dat er bereidheid is om € 37,5 miljoen uit het regionale investeringsfonds beschikbaar te stellen voor dit project. Ook het rijk is bereid om er geld bij te leggen, volgens een bepaalde systematiek, namelijk de helft van het bedrag. Daarmee komt het totaal aan financiering nu uit op circa € 600 à 650 miljoen. Voor alleen de A-variant is dat voldoende; die kan hiermee worden aangelegd. Voor de F-variant zijn nog meer financiële middelen nodig.

In de tussentijd is er een zeer interessant burgerinitiatief ontstaan: een aantal mensen (ook uit Voorschoten zijn daar velen bij betrokken geweest) vonden elkaar op expertises en gingen nadenken over een alternatief voor het F-tracé. Zij zijn uitgegaan van ideeën die al wat langer bestonden, en hebben die verder uitgewerkt in de Churchill Avenue-variant. Het dagelijks bestuur van Holland Rijnland heeft vastgesteld dat deze variant een aantal elementen bevat die zeer zouden kunnen helpen, want er

---

wordt gebruik gemaakt van het al bestaande N206-tracé waar nu de verkeersstroom over gaat. Dit moet dan wel op een zeer goede manier worden ingepast, maar er zijn op dat punt zeker mogelijkheden. Deze variant zou een aantal bezwaren wegnemen die zeker in de gemeente Voorschoten leven.

Het dagelijks bestuur heeft dan ook uitgesproken dat, als qua verkeerskundige werken, inpassing, milieu-effecten en kosten de F-variant vergelijkbaar zou zijn met de Churchill Avenue-variant, de Churchill Avenue-variant zeker de voorkeur geniet. Als het gaat om regionaal draagvlak, lijkt deze variant immers meer favoriet te zijn dan de F-variant. Er zijn echter, zoals gezegd, wel een aantal voorwaarden aan verbonden, o.a. over het vermogen van deze variant om oplossingen voor de verkeersproblemen te bieden, maar ook op het punt van de financiën. Dit punt ligt nu ook voor. Het rijk heeft aangegeven dat het ruim € 300 miljoen beschikbaar heeft voor dit project, en het komt niet vaak voor (en vergt in ieder geval altijd lang lobbyen) dat een regio een substantieel bedrag van het rijk beschikbaar kan krijgen voor de aanleg van infrastructuur. Anderzijds gaat het hier wel om een belangrijke verbinding tussen twee rijkswegen, en heeft het rijk hier dus een bepaalde verantwoordelijkheid. Verder is het van belang om dit rijksgeld op een bepaald moment veilig te stellen, opdat in de aanloop naar de uitkomsten van de milieueffectrapportage vastligt dat het financiële deel grotendeels is gedekt.

Qua financiën is de Churchill Avenue op dit moment nog niet vergelijkbaar met de F-variant. Wel wordt er door de provincie nog hard gewerkt aan het zoveel mogelijk vergelijkbaar maken van varianten, o.a. door te kijken naar mogelijkheden om sommige zaken op een andere manier uit te voeren. Verder kwam afgelopen zomer van de provincie een duidelijk signaal aan de regio over tekortschietende financiële middelen, met de vraag aan Holland Rijnland om na te gaan of vanuit het RIF een extra bijdrage geleverd zou kunnen worden. Met het oog hierop heeft het dagelijks bestuur nu aan het algemeen bestuur voorgesteld om in de vergadering van 30 november a.s. te besluiten een tweede tranche van de RIF-gelden naar voren te halen. Daarmee komt er in totaal tweemaal € 37,5 miljoen beschikbaar, wat inclusief btw op € 90 miljoen uitkomt. Met dit bedrag dat de 12 regiogemeenten voor deze infrastructuur op tafel leggen (de Rijnstreek-gemeenten betalen hier nog niet aan mee), zet de regio een enorme stap en spant ze zich maximaal in. Gezien die beweging bij Holland Rijnland is ook de provincie opnieuw naar geld gaan zoeken, en is de mogelijkheid geopperd om een knip aan te brengen in de fasering van het laatste deel van de RijnGouwelijns-west (van Katwijk naar Noordwijk), om langs die weg ook nog enig geld beschikbaar te krijgen.

Dat neemt niet weg dat het nog steeds een zoektocht naar geld is. Daarom is bij het dagelijks bestuur de gedachte opgekomen of er misschien nog andere, additionele mogelijkheden zouden zijn. Daarover zijn ook al contacten met de colleges van BenW gelegd. Alle gemeenten worden gevraagd hun deel bij te dragen in de tweede tranche van het RIF, waarbij overigens eerst Leiden voor ruim € 20 miljoen wordt aangeslagen en Katwijk voor ruim € 8 miljoen, en het resterende bedrag volgens de RIF-systematiek over de 12 gemeenten wordt verdeeld. Los daarvan is het, zo is door het dagelijks bestuur overwogen, wellicht denkbaar dat de gemeente Voorschoten om een extra bijdrage wordt gevraagd als de Churchill Avenue inderdaad een vergelijkbare variant blijkt te zijn en dus uitgevoerd zou kunnen worden. Voorschoten zou ook extra profijt hebben van uitvoering van de Churchill Avenue-variant, want er ligt nu een reservering op de gronden die nodig zouden zijn voor het tracé van de F-variant, en vanuit opbrengsten op die gronden zou er enige additionele financiering kunnen komen om het goede doel dichterbij te brengen. Ook de gemeente Wassenaar, die weliswaar geen deel uitmaakt van de regio Holland Rijnland, maar wel nauw betrokken is bij de ontwikkeling van de Rijnlandroute, zou af zijn van een probleem als gekozen zou worden voor de Churchill Avenue, namelijk het probleem bij Maaldrift. Met het oog hierop zou volgens het dagelijks bestuur ook Wassenaar om een financiële bijdrage gevraagd kunnen worden, en eenzelfde vraag zou gericht kunnen worden tot Haaglanden, omdat de problematiek van de Rijnlandroute ook effecten op Haaglanden heeft.

Op deze manier probeert het dagelijks bestuur tot een creatieve oplossing te komen. De provincie heeft heel duidelijk laten blijken dat ook aan haar spankracht een einde komt, zeker nu zij aan de lat staat voor een fors deel van de risico's. De strategie vanuit Holland Rijnland zou dan ook moeten zijn om

---

een maximale inspanning te laten zien, met als doel om een weg aan te leggen met voldoende probleemoplossend vermogen. Holland Rijnland zou immers gek zijn als ze zoveel geld zou investeren in een weg die niet werkt en dus ongewenste effecten heeft. Het houdt echter wel in dat er nog een beweging moet worden gemaakt om wat dichterbij het benodigde bedrag te komen, ook al omdat de regio dan weer in een positie is om aan het rijk te vragen eveneens een extra bijdrage te leveren.

De bedoeling is nu dat in het gesprek op 1 december tussen de gedeputeerde en de nieuwe minister de financiële afspraken definitief worden gemaakt, en vanuit Holland Rijnland en de provincie de variant van de Churchill Avenue wordt vastgelegd, naast de al eerder vastgelegde A- en F-variant. Er worden inmiddels al gesprekken met het rijk gevoerd over de Churchill Avenue-variant, en de provincie neemt deze variant ook mee in de milieueffectrapportage.

Kortom: de gemeente Voorschoten staat niet in haar eentje aan de lat; een ieder staat aan de lat, zelfs gemeenten die ver weg liggen van het project, zoals de gemeente Kaag en Braassem. Anderzijds lijkt het mij te billijken dat gemeenten die een diepgekoesterde wens hebben om een ander tracé gerealiseerd te krijgen, nog eens zoeken naar mogelijkheden van additionele financiering. Het is natuurlijk aan Voorschoten zelf om na te gaan wat de mogelijkheden zijn, maar volgens mij zit hier wel enige logica in. Verder beaam ik dat het vervelend is als een inhoudelijke discussie snel een discussie over geld wordt, maar in dit geval gaat het in de periode tot 1 december ook voornamelijk over geld. De vraag is nu of wij met elkaar bereid zijn een cheque uit te schrijven, waarbij de definitieve afweging of ook de handtekening wordt geplaatst, pas wordt gemaakt nadat er in het kader van de milieueffectrapportage helderheid is gekomen over de effecten van de weg.

Het aanpakken van de knelpunten bij de A44 en de A4 is natuurlijk nodig, maar op dit moment is er een ultieme kans om met behulp van bijdragen van het rijk en de provincie tot een zo goed mogelijke oplossing op het gehele tracé te komen. De gemeente Katwijk stelt over Valkenburg dat het eerst bewegen is en daarna pas bouwen, en ook de Tweede Kamer heeft dat inmiddels in een motie uitgesproken. Ik vind deze stelling van Katwijk ook logisch; er moet zicht zijn op een complete uitvoering, voordat de stap wordt gezet om met de bouw te beginnen. Het is dus wel degelijk van belang om de knelpunten bij de A44 en de A4 op te lossen, maar pas als wij méér doen, kan de woningbouwproductie op de as Leiden-Katwijk op gang komen.

Samenvattend: Het dagelijks bestuur heeft uitgesproken dat de Churchill Avenue de voorkeur heeft, mits vergelijkbaar qua inpassing en probleemoplossend effect. Ook de F-variant is volgens het dagelijks bestuur haalbaar. In beide gevallen is de financiering overigens nog niet rond. Het uitspreken van een voorkeur voor de Churchill Avenue, onder de genoemde voorwaarden, lijkt ons voor de discussie over het draagvlak van belang. De minister heeft ook aangegeven dat het punt van het draagvlak in het kader van de integrale benadering nadrukkelijk aan de orde zal komen.

Afrondend, voorzitter: Het is nu een zoektocht naar geld, om uiteindelijk een variant te krijgen met voldoende probleemoplossend vermogen. Het is zeer positief dat er nu, naast de F-variant, ook de Churchill Avenue-variant is. De echte keuzes over de invulling kunnen pas in het komende voorjaar worden gemaakt, maar het is nu wel zaak om met elkaar een zo krachtig mogelijk signaal af te geven over het rondkrijgen van de financiering, ten einde provincie en rijk uit te dagen ook hun verantwoordelijkheid te nemen voor de aanleg van deze belangrijke wegverbinding die er mede op is gericht om een deel van de regio open te houden.

De heer **Van Dunné** (PvdA): De discussie komt min of meer neer op "show me the money". Heeft het dagelijks bestuur van Holland Rijnland enig zicht in hoeverre het reëel is om aan gemeenten aanvullende financiering te vragen? Ik heb begrepen dat de colleges van BenW van Leiden en Katwijk daar in principe al antwoord op hebben gegeven, maar hoe denken de gemeenteraden van Leiden en Katwijk daarover, en hoe ligt dit punt bijvoorbeeld in de gemeente Kaag en Braassem? Zijn wij misschien met een kansloos project bezig?

De heer **De Lange**: Morgen wordt dit gepeild, tijdens het portefeuillehoudersoverleg verkeer. Wij hebben al enige signalen ontvangen, waaruit blijkt dat elke gemeente er een eigen inkleuring aan geeft en nog enige zaken naar voren brengt, maar ook blijkt dat de richting die het dagelijks bestuur van Holland Rijnland voor ogen staat, in redelijke mate wordt gesteund. Natuurlijk is er in elke gemeente wel discussie over; het zou in deze tijd ook wat raar zijn als een gemeenteraad zonder meer akkoord zou gaan met aanvullende financiering. Anderzijds beseft ook iedere gemeente dat het nu het moment is om te acteren.

• *Betrekken gemeenteraden bij regiobesluitvorming*

De heer **Scholten** (CDA): Voorzitter. De Voorschotense gemeenteraad maakt zich er zorgen over, dat het zo lastig blijkt te zijn om gemeenteraden te betrekken bij de besluitvorming in de regio. In het rapport van de werkgroep Boeien en Binden is daar uitgebreid op ingegaan, en wij zijn benieuwd naar de visie van het dagelijks bestuur op de vraag hoe de betrokkenheid van de gemeenteraden verbeterd kan worden. In Boeien en Binden staan nogal wat "jij-bakken", in die zin dat de gemeenteraden daar meer energie in moeten steken, maar volgens ons moet de regio ook zelf de hand in eigen boezem steken. Zo is door ons vastgesteld dat bijvoorbeeld de gemengde samenstelling van het algemeen bestuur niet zo bijdraagt tot draagvlak bij de gemeenteraden zelf, en lijkt ons het model van de regio Dordrecht uitstekend. Wij zijn bang dat het draagvlak voor de regio bij raadsleden steeds verder gaat afkalven, terwijl juist in het regeerakkoord op allerlei punten een decentralisatie is aangekondigd, waardoor de regio waarschijnlijk weer nieuwe taken krijgt, o.a. op sociaal vlak. Onze vraag is dan ook hoe wij ervoor kunnen zorgen dat de gemeenteraden zich betrokken blijven voelen bij het werk van de regio, zeker in geval de taken van de regio steeds verder toenemen en daardoor ook het financiële belang steeds groter wordt.

De heer **De Lange**: Voorzitter. De mate van betrokkenheid van gemeenteraden bij Holland Rijnland hangt natuurlijk toch sterk af van de mate waarin de gemeenteraden zélf zich bezighouden met de regio. Holland Rijnland is immers niet een of andere rare constructie, wijzelf vormen Holland Rijnland. Het is mij bekend dat Voorschoten de agenda van Holland Rijnland goed volgt, en binnen Holland Rijnland is er ook een beroemde motie: de motie-Tjalma/Staatsen. Ziehier een combinatie van een raadslid en een bestuurder. Verder hebben veel gemeenteraden inmiddels constructies gevonden om aan de voorkant te kunnen sturen, bijvoorbeeld in de vorm van een regiocommissie. De behandeling van stukken binnen Holland Rijnland begint bij het portefeuillehoudersoverleg, en een aantal gemeenteraden spelen daar actief op in door vooraf met de eigen portefeuillehouder te spreken en een boodschap mee te geven, en achteraf na te gaan wat er in het portefeuillehoudersoverleg uit de bus is gekomen. Langs die weg kunnen de gemeenteraden al in een vroeg stadium de discussies in het algemeen bestuur beïnvloeden.

De heer **Scholten** (CDA): Ik hoor nu toch weer hetzelfde geluid, namelijk dat de gemeenteraden vooral zélf actief moeten worden. Mijn vraag is juist wat het dagelijks bestuur kan doen om de betrokkenheid van de gemeenteraden te vergroten.

De heer **Uit den Boogaard**: Als u suggesties hebt op dit punt, horen wij die graag. Het dagelijks bestuur informeert de gemeenteraden zo goed mogelijk over alle dossiers, waarbij het overigens heel wel begrijpt dat het voor een raadslid niet altijd even eenvoudig is om ook nog die dossiers door te nemen, naast de dossiers die samenhangen met het werk in de gemeenteraad. In de gemeente Kaag en Braassem is er nu een ambtenaar die zich volledig concentreert op de dossiers vanuit de regio en daar samenvattingen van maakt voor het college van BenW en de regiocommissie uit de raad. Op die manier komen die dossiers veel dichterbij de raad te staan, en wordt de betrokkenheid van de raadsleden sterk vergroot.

De **voorzitter**: In het rapport Binden en Boeien zijn, zoals de heer Scholten al zei, een aantal opmerkingen vanuit de gemeenten opgenomen. Het zou daarom plezierig zijn als ook het dagelijks bestuur van Holland Rijnland zich nog eens beraadt op mogelijkheden voor het verbeteren en bestendigen van de relatie met de gemeenteraden.

De heer **De Lange**: Die boodschap nemen wij graag mee. Zo willen wij in de komende tijd over meer onderwerpen raadsinformatiebijeenkomsten beleggen. Het dagelijks bestuur ziet hier zeker een verantwoordelijkheid.

• *Groenprojecten*

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter. Aan GroenLinks de eer om in te gaan op het groenbeleid en het regionaal groenprogramma. Er zijn inmiddels zeer goede groenprojecten gestart, waaronder het uitzetten van wandeltochten en aandacht voor Duin Horst Weide. Het is goed om groene gebieden open te stellen voor recreatie, maar wij moeten ons er rekenschap van geven dat er ook dieren in die gebieden wonen en dat die niet verstoord moeten worden, omdat ze anders wegtrekken. Groenbeleid wordt ook gezien als één van de kerntaken van de regio. Wij hebben de indruk dat het wel een kernbeslissing is geweest om de groenblauwe kwaliteit centraal te stellen, maar dat die beslissing niet leidend is als het erop aankomt. Er is op zich wel geld voor groenbeleid, maar als een weg moet worden aangelegd door Voorschoten omdat die hoort bij de verstedelijkingsopgave, is het groenbeleid toch minder belangrijk. Anderzijds is de laatste jaren het besef gegroeid dat biodiversiteit van groot belang is, en de gemeenteraad heeft uitgesproken dat de groene ambitie sterker zou moeten zijn. Dat geldt zeker voor de duurzaamheidsambitie, mede omdat daar economische kansen liggen. Op dit moment is het nog de Milieudienst die deze ambities uitvoert, waarmee het groenbeleid enigszins apart is gezet en de rest doorgaat zoals het altijd is gegaan. Wij vinden dat het groenbeleid beter geïntegreerd moet worden in het overige beleid.

Verder hebben wij gezien dat het dagelijks bestuur € 40.000 wil bezuinigen op de begrotingsposten voor natuur en landschap, als gevolg van het verlagen met 5% van de bijdrage per inwoner. Daarnaast wordt er nogmaals € 40.000 op deze posten bezuinigd om de cao-salarisstijging mogelijk te maken. Als er bezuinigd moet worden, wordt dus ook naar dit aandachtsgebied gekeken. Wij zien graag dat de positie van dit beleid versterkt wordt.

Bij de Rijnlandroute worden diverse varianten met elkaar vergeleken. Aan de hand waarvan wordt dat gedaan? Op het gebied van groen en milieu zijn er al direct grote verschillen tussen de varianten.

De heer **Uit den Boogaard**: Voorzitter. Het is goed dat ook dit onderwerp in deze bijeenkomst aan de orde komt. Groen is een belangrijk onderwerp in Focus 2014, en er wordt ook niet voor niets binnen het RIF een bedrag van € 20 miljoen vrijgemaakt voor groenprojecten. Het dagelijks bestuur ziet dit als een belangrijk onderdeel van het beleid van Holland Rijnland, en onderkent zeer wel dat juist de diversiteit van landschappen in onze regio van groot belang is. Dat blijkt ook uit de aparte portefeuille groen binnen het dagelijks bestuur.

In antwoord op de vraag over de Rijnlandroute merk ik op dat bij de milieueffectrapportage niet alleen naar het milieu, maar ook naar het groen wordt gekeken.

Inderdaad hebben de meeste gemeenten de milieutaak grotendeels ondergebracht bij de Milieudienst. Sinds ongeveer een jaar is er een portefeuillehoudersoverleg milieu, waar ook de gemeenten bij betrokken zijn die niet deelnemen aan de Milieudienst. Wij zitten dus op de goede weg om het onderwerp milieu een volwaardige plaats te geven in ons beleid en in Focus.

• *Bezuinigingen*

De heer **Mol** (VVD): Voorzitter. Hoewel ons vanavond bij het onderwerp Rijnlandroute tientallen miljoenen euro's om de oren vliegen, spreken wij volgende week over een begroting waarin vooral bezuinigingen centraal staan. In juni jl. hebben wij daar al op geanticipeerd, door het aannemen van een motie waarin het college is verzocht om in de begrotingen voor 2011 van Holland Rijnland een taakstellende kostenreductie van 5% op te nemen, en voor 2012 en volgende jaren een taakstelling die gelijk is aan de procentuele daling van de algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Voorschoten moet immers fors bezuinigen, en dat zal voor veel gemeenten in de regio eveneens gelden. Daarom vinden wij dat ditzelfde moet gebeuren bij onze gemeenschappelijke regelingen. Hoe pakt het dagelijks bestuur van Holland Rijnland dit nu op voor 2011?

De heer **De Lange**: Voorzitter. In de begroting 2011 is rekening gehouden met de taakstellende bezuiniging van 5%. Dat heeft wel tot effect dat er gesneden moet worden in programma's, waaronder het al genoemde groenprogramma. Ook moeten wij de effecten van personele kostenstijgingen opvangen. Het principe "samen de trap op, dan ook samen de trap af" is hier volgens het dagelijks bestuur van toepassing, maar daar zit wel een grens aan. Deze keer hebben wij de bezuinigingen kunnen vinden door lucht uit bepaalde programma's te halen en nadere prioriteiten te stellen, maar Holland Rijnland is maar een relatief kleine organisatie en voert activiteiten uit die naar het oordeel van de 15 deelnemende gemeenten gezamenlijk opgepakt moeten worden. Mocht Holland Rijnland op een bepaald moment onvoldoende personeel en financiële middelen hebben om zulke activiteiten uit te voeren, dan zullen die weer moeten worden afgestoten naar de gemeenten, wat zeker niet efficiënt is. Het dagelijks bestuur vindt dan ook dat bij een discussie over het doorvoeren van bezuinigingen ook gekeken moet worden naar de taken van de regio. Overigens realiseert het dagelijks bestuur zich zeer goed dat nu in de gemeenteraden pijnlijke beslissingen over bezuinigingen moeten worden genomen, dit uiteraard ook geldt voor het verlengd lokaal bestuur.

De **voorzitter**: Ik dank de heren De Lange en Uit den Boogaard zeer voor hun komst en hun inbreng in de discussie. Er is even gesproken over huwelijken en relaties, en die kunnen alleen floreren door met elkaar te praten, te praten en te praten. Dat is vanavond ook gebeurd, waarvoor onze dank.

2a. Vaststelling agenda

Op verzoek van mevrouw Lamers wordt aan de agenda toegevoegd een motie over plaatsing van tijdelijke verkeerslichten voor de noodlokalen van Het Kompas (motie nr. 107).

Op verzoek van de heer Scholten wordt aan de agenda toegevoegd een motie over verkeersoverlast op de Charlotte de Bourbonlaan (motie nr. 108).

Voor het overige wordt de agenda ongewijzigd vastgesteld.

3. Vaststellen notulen van de raad van 16 september 2010

Deze notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

4. Rondetafelgesprek

• Verkeerssituatie Nassauwijk

De heer **Peters**: Voorzitter, dames en heren. Ik woon al 10 jaar in de Nassauwijk. Ik ben 49 jaar, geboren en getogen in Voorschoten, en ken de Nassauwijk als geen ander. Het doet mij deugd dat de gemeente bezig is met het bevorderen van de verkeersveiligheid in het dorp. Zo zie ik fantastische voordeelingen met de Traverse; dat heeft de gemeente echt heel goed aangepakt. De Nassauwijk vormt min of meer een parallelweg van de Traverse, en de gemeente is ook met die wijk altijd bekwaam bezig geweest. Van de zomer ging het echter ineens fout, en kwam er veel sluipverkeer door de wijk. Ik heb

---

daarover een brief aan de raad geschreven, waar ik nog geen antwoord op heb gekregen. Zoiets duurt natuurlijk altijd even, en daarom heb ik mij voor vanavond opgegeven voor de inspraak, om mijn zorgen over het verkeer in de Nassauwijk te benadrukken.

De Nassauwijk is een mooie wijk. Eigenlijk vormt het sluijverkeer het enige probleem. Ik heb drie kinderen, waaronder twee kleine meisjes die elke dag langs de Prins Bernhardlaan rijden. Mijn oudste dochter van 10 zei mij vandaag, dat ik er vanavond wel op moest wijzen dat het soms heel gevaarlijk is op de Prins Bernhardlaan, en dat er soms heel hard gereden wordt. Wij weten allemaal dat er veel auto's in Nederland zijn en dat daar weinig aan te doen is, maar het is wel mogelijk om ze kalm door het dorp te laten rijden. Dat is goed gelukt met de Traverse: daar is nu een mooi loom verkeersbeeld. Als het college dit ook weet te bereiken op de parallelwegen door de Nassauwijk, zullen latere gemeenteraden daar zeker positief over oordelen.

• *Voetgangersoversteek Elstlaan/Bachlaan*

De heer **Springintveld**: De afgelopen maanden is hier al veel over gediscussieerd. Wij maken ons ernstige zorgen over het besluit dat de raad vanavond misschien gaat nemen. Op 16 september, toen de raad hier al over sprak, was ik ook aanwezig en kwam ineens een rapport op tafel dat een second opinion bleek te zijn.

In het raadsvoorstel geeft het college aan dat volgens sommige deskundigen automobilisten een zebra bij de Elstlaan niet zouden herkennen als een oversteekplaats. Ook op dit moment is dit echter een oversteekplaats, zoals uit de rapporten blijkt, ook die van deskundigen. Verder is er bij de Kindex een oversteekplaats door middel van een zebra, en daar zijn ook geen zijwegen. Waarom zouden automobilisten die oversteekplaats bij de Kindex dan wél als zodanig herkennen, en zouden ze dat niet doen bij de Elstlaan? Ik heb daarom de rapporten van de deskundigen opgevraagd, om zelf te zien wat de vraagstelling was en hoe de deskundigen erover dachten, maar kreeg toen te horen dat die rapporten er niet waren. Er was alleen een rapport van de second opinion en daarin stond een duidelijke eindconclusie, namelijk dat oversteken bij de Elstlaan in feite heel gevaarlijk is en dat er maatregelen moeten worden genomen om oversteken op die plek voortaan te voorkomen, als gekozen wordt voor een oversteekplaats bij de Bachlaan. Ik heb daarop de projectleider gebeld met de vraag wat de gemeente nu ging doen, en begreep dat deze inmiddels met de wethouder had gesproken over varianten als het afsluiten van de Elstlaan. In het raadsvoorstel zelf wordt hierover niets gezegd, en daar maak ik mij zorgen over. Ik vraag mij dan ook af of de gemeenteraad op basis van de informatie die er nu ligt, wel een goede beslissing kan nemen. Ik spreek ieder raadslid er persoonlijk op aan om hierin een eigen afweging te maken.

De heer **Van Hoek** (ONS Voorschoten): Eerst dank voor uw inbreng, mijnheer Springintveld. U gaf aan dat u rapporten hebt opgevraagd, en één ervan niet hebt gekregen. Waar hebt u die rapporten dan opgevraagd? Volgens mij zijn het gewoon openbare stukken.

De heer **Springintveld**: Ik heb de projectleider gemaïld met de vraag om alle beschikbare informatie te krijgen, vooral omdat ik wilde weten welke vragen waren gesteld aan de deskundigen die in het raadsvoorstel zijn genoemd. Daar kwam per mail als antwoord op dat dit alleen mondeling met deskundigen was besproken, en dat het verder niet op papier was gezet. Gezien de term "sommige deskundigen" begrijp ik dat er ook deskundigen zijn die er anders over denken. Dan vraag ik mij af waarom de raad die informatie kennelijk niet krijgt, terwijl die toch nodig is om een goede afweging te maken.

De heer **Regensburg**: Geacht college, geachte raadsleden. Ik ben niet in deze zaal getrouwd, maar woon al wel meer dan 35 jaar in Voorschoten. Ik heb drie kinderen en die zijn zelfs op de Elstlaan naar school geweest, vanuit de Krimwijk, zodat ze de Leidseweg en de Bachlaan en/of de Mozartlaan hebben moeten oversteken. Ik weet dus waar het over gaat.

In het land der deskundigen heerst vaak onenigheid, en je moet je oordeel dus baseren op gezond verstand. Je moet dan wel over de juiste informatie beschikken. Ik heb geprobeerd die te vergaren door een aantal dagen plaats te nemen op het bankje bij de Elstlaan, bij de plek waar de zebra zou moeten komen. Ik heb daar gewoon gekeken wie er oversteekt, hoe dat gebeurt, waar de mensen naar toe gaan en waar ze vandaan komen, en wat er verder op de weg, op de fietspaden en op de stoep rond de plek van de beoogde zebra gebeurt. Ik zal u niet vermoeien met alle details, maar wil wel een aantal sail-lante punten naar voren brengen in verband met de discussie die in de commissie is gevoerd en die in de pers naar voren is gekomen.

Het aantal kinderen dat op deze plek zelfstandig oversteekt, is zeer klein. Er is één jongetje dat zelf lopend oversteekt, maar als hij de kans krijgt, sluit hij zich bij anderen aan. Verder zijn er minder dan vijf fietsende scholieren die hier zelfstandig oversteken. Veel anderen begeven zich richting Bachlaan, om daar over te steken. Daarvoor moeten ze dan wel over de stoep of het fietspad, tegen de richting in. Meestal wordt dit gedaan op de fiets, dus niet lopend. Niet alleen leerlingen doen dit, maar ook veel ouders met kinderen op hun fiets, of kinderen op een eigen fiets naast zich. Dit is een situatie die niet wenselijk is, en ik denk dat dit de reden was voor het indienen van de motie.

Mij is ook gebleken dat er bij het aannemen van die motie een principiële fout is gemaakt. Er wordt namelijk steeds gesproken over een voetgangersoversteekplaats: een VOP die wij direct associëren met een zebra. De helft van de mensen die oversteken, zijn echter geen voetgangers, maar fietsers. Er is dus behoefte aan een oversteek voor voetgangers én fietsers. Dat heeft consequenties voor de ruimte om je op te kunnen stellen voordat je de rijbaan oversteekt, en voor een eventuele ruimte middenop de rijbaan. Voetgangers hebben immers maar een breedte van één stap nodig, maar fietsen zijn twee meter lang en de bakfietsen die van de kinderopvang komen, zijn nog langer. Die bakfietsen passen niet op de middenopstelplaatsen die zijn gemaakt op de zojuist geprezen Traverse.

Ik heb gesproken met een verkeersmedewerker van de gemeente, waarbij mij een aantal zaken duidelijker zijn geworden, zoals de afweging van zebra's op hoeken versus zebra's op doorgaande stukken rijweg. Vanmiddag nog kreeg ik op straat een flyer in handen gedrukt, met als tekst "Zebra bij de Bachlaan is het best". Eigenlijk had daar moeten staan "Een zebra bij de Bachlaan is beter dan een zebra bij de Elstlaan", want een zebra is niet goed. Het probleem van de Elstlaan is, dat er van alles aan mankeert. Er kan, zo heb ik begrepen, op die plek voor € 68.000 een middenopstelplaats worden gemaakt, maar het is moeilijk om aan de zijkanten opstelplaatsen te maken. Er is verder veel en druk verkeer. De frequentie van het verkeer is op dit moment nog hetzelfde als genoemd in de bijlagen bij de 4V-nota van een aantal jaren geleden: gemiddeld komt er iedere drie seconden van rechts of van links een auto aan.

Mijn conclusie is dat er maar één behoorlijke oplossing is. Als die wat geld kost, moet dat maar. Wij verlenen onze medewerking aan projecten waarbij het woonwerk-verkeer tussen Leiden en Den Haag wordt bevorderd, maar het zou misschien veel verstandiger zijn om ook de bewoners van ons dorp een handreiking te bieden. De enige oplossing is een oversteekplaats die geschikt is voor voetgangers én fietsers, voorzien van stoplichten die ook op de fietspaden langs de weg worden aangebracht. Dan kunnen leerlingen en ouders, om het even wie, in één beweging oversteken.

In de rapporten wordt overigens ten onrechte vermeld, dat de Elstlaan autovrij zou zijn. Inderdaad staan er borden die aangeven dat je daar niet in mag rijden, maar met grote regelmaat (en vermoedelijk dagelijks) rijden er auto's op de Elstlaan, ook als er leerlingen van school komen of naar school gaan. Alleen al hierom kan de Elstlaan nooit afgesloten worden, ook niet met hekken, om te voorkomen dat kinderen daar oversteken. Er moeten immers af en toe auto's in en uit, waaronder ook auto's van de gemeente en de Kliko-afvalauto.

Ik wens de gemeenteraadsleden veel wijsheid bij het nemen van een definitief besluit.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. Ik dank de inspreker voor het onderzoek dat hij heeft gedaan. Dat heeft veel informatie opgeleverd over de situatie ter plaatse.

5. Lijsten van ingekomen stukken voor de gemeenteraad van 4 november 2010

- Lijst commissie Burger & Bestuur van 7 oktober 2010, en lijst commissie Mens & Samenleving van 14 oktober 2010.

Besloten wordt overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

- Lijst commissie Wonen, Ruimte en Groen van 28 oktober 2010.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter. In de commissievergadering heeft de wethouder toegezegd om na te gaan wat de uitkomst is van het onderzoek naar de brand aan de Zwaluwweg. Wij zijn hem daar dankbaar voor, en krijgen die uitkomst graag op korte termijn.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat de wethouder dat zal bevorderen.

Besloten wordt overeenkomstig de voorstellen tot afdoening.

6. Vragenuurtje

- *Bouwleges*

De heer **Scholten** (CDA): Voorzitter. De CDA-fractie heeft met verbazing kennis genomen van het besluit van het college om de leges voor bouwaanvragen tot € 10.000 te verlagen. Volgens ons is het immers een bevoegdheid van de gemeenteraad om de Legesverordening vast te stellen en eventuele wijzigingen daarin door te voeren. Hoe kan het college daar dan zelf een besluit over nemen? Verder vraag ik het college wat deze verlaging gaat kosten, en hoe dit wordt gedekt.

Wethouder **Blommers**: Voorzitter. Wij hebben in het voorstel dat in de volgende cyclus wordt behandeld, alleen een categorie toegevoegd, namelijk leges voor bouwaanvragen tot € 10.000. In die categorie hoeven dan voortaan minder leges te worden betaald. Verder zijn de leges kostendekkend, dus die toevoeging geeft geen extra kosten. Ik neem overigens aan dat wij hier in de commissie nog uitvoerig over komen te spreken.

De heer **Scholten** (CDA): Ik begrijp het nog steeds niet, voorzitter. Volgens ons is de gemeenteraad bevoegd om hierover te besluiten, maar het college heeft de afgelopen weken gecommuniceerd dat het zélf een besluit heeft genomen.

Wethouder **Blommers**: Het college heeft alleen besloten om dit voorstel aan de gemeenteraad voor te leggen. Het is aan de raad om te besluiten over dat voorstel.

De heer **Scholten** (CDA): Zo hebt u dat niet gecommuniceerd; u hebt gecommuniceerd dat het college daar een beslissing over heeft genomen. Het is trouwens wel gemakkelijk om voor Sinterklaas te spelen, zolang de financiële consequenties niet helder zijn.

De heer **Mol** (VVD): Met de opmerking dat ook na de verlaging van de leges de tarieven kostendekkend zijn, suggereert de wethouder in feite dat de leges in eerdere jaren méér dan kostendekkend waren. Wij hebben echter steeds te horen gekregen dat de tarieven zo hoog moeten zijn omdat ze kosten-dekkend dienen te zijn.

De **voorzitter**: Het lijkt er nu op dat er een debat met het college wordt aangegaan. Als er behoefte is aan zo'n debat, kan dat beter worden gevoerd in de eerstvolgende commissievergadering, want de wethouder heeft al aangegeven dat dit onderwerp dan op de agenda staat.

De heer **Jongste** (ONS Voorschoten): De wethouder heeft inderdaad gezegd dat er een voorstel komt waar de raad over moet besluiten. Dan moeten wij nu niet met een verslaggever van een krant gaan praten over de vraag, wat de wethouder al dan niet gezegd zou hebben.

• *Huisvesting Voedselbank*

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter. Ongeveer een jaar geleden is raadsbreed een motie aangenomen, waarin het college is gevraagd om de Voedselbank te steunen bij het zoeken naar nieuwe huisvesting. Wij horen nu graag hoe de stand van zaken is.

Wethouder **Blommers**: Voorzitter. Wij zijn in gesprek met de Voedselbank, en hopen dat wij voor het eind van dit jaar mededelingen kunnen doen over een definitieve oplossing voor de huisvesting van de Voedselbank. Op dit moment ziet het er gunstig uit, maar wij zitten nog in de fase van onderhandelingen.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Laat ik nóg maar een compliment geven: dank voor dit antwoord.

7. **Visie en plan van aanpak Centrum Jeugd en Gezin (raadsregistratienummer 681)**
8. **Vijfde wijziging Gemeenschappelijke Regeling Holland Rijnland (raadsregistratienummer 694)**
9. **Vervanging telecommunicatieverordening (raadsregistratienummer 730)**
15. **Gemeenschappelijke regeling GGZ subsidies (raadsregistratienummer 666)**
16. **Verordeningen Wet Investering in Jongeren (raadsregistratienummer 709)**

Deze voorstellen worden zonder beraadslaging en zonder stemming aangenomen.

10. **Voetgangersoversteek Elstlaan/Bachlaan (raadsregistratienummer 580)**

De heer **Van Herk** (CDA): Voorzitter. Verkeer is als water: het zoekt steeds de weg van de minste weerstand. Zo is het overal, zo was het in het verleden, en zo zal het ook in de toekomst zijn. Het is niet anders. Het zou jammer zijn als een zebra aangelegd zou worden op de door het college beoogde plek. Volgens kamergeleerden is deze plek wel een goede. En natuurlijk: een zebra moet zoveel mogelijk daar worden aangelegd waar wegen zich kruisen. Maar ja, daar ligt de Elstlaan niet. Als het college toch op de beoogde plek een zebra aanlegt, wordt het net zoiets als het aanleggen van een zebra in een weiland: die ligt daar dan, maar wordt niet gebruikt.

Het gaat toch om veiliger oversteken bij de Elstlaan? Waarom dan toch die weerstand om daar de zebra aan te leggen, waarom dan toch die druk op derden, met zelfs bezoeken van de wethouder en ambtenaren om die derden aan hun verstand te peuten dat juist de zebra bij de kruising zo ongelooflijk goed is? Sterker nog: volgens de pers (maar dat kan natuurlijk verkeerd zijn uitgelegd in de pers) heeft de wethouder haar rondje gelopen. Heel knap en er is gelachen, maar sommige mensen werden heel boos bij die vertoning. Waarom zijn er door het college geen alternatieven aangedragen om te bereiken dat er veiliger overgestoken kan worden bij de Elstlaan? Er is nu uitsluitend de "gouden optie" genoemd van de hele Traverse omleggen.

Het is onze taak om te bevorderen dat mensen -- kinderen en ouderen -- op een veilige manier bij de Elstlaan kunnen oversteken. Niet alleen de leden van de CDA-fractie vinden dat, maar ook vele anderen in de raad. Meer dan 400 mensen hebben hun handtekening gezet om dit te steunen, en ook directeuren en ouderraden van scholen steunen het. In de ledenraad is het voorstel genomineerd om een zebra bij de Elstlaan te realiseren, en de Rabobank zou dat willen ondersteunen. Ook de aangrenzende ondernemers zijn ervan overtuigd dat er veiliger overgestoken moet kunnen worden bij de Elstlaan.

Als wij anders handelen dan wij eerder hebben beloofd, is er het risico dat het geloof in ons, dus in de politiek weg-ebt. Ik ben daarom blij dat er vanavond toch nog een aantal ouders naar de raadsvergadering zijn gekomen, ondanks de geluiden die ik al hoorde in de trant van: van de politiek kun je niet op aan. De heer Springintveld heeft heldere woorden gesproken, waar wij niet blij van worden. Als raadslid ga je ervan uit dat er concrete rapportages liggen, maar dat blijkt anders te zijn. Laten wij toch uit onze stellingen komen, laten wij nuchter en realistisch zijn. Daarom heeft de CDA-fractie een amendement ingediend om ter hoogte van de Elstlaan een vraagafhankelijk voetgangersoversteeklicht te plaatsen. Daarmee kunnen zelfs kleine kinderen zonder begeleiding van hun ouders altijd oversteken. Ik roep de raad op om gevoel te tonen voor veiligheid van mens en kind, en als zodanig te besluiten. Uiteraard bevat het amendement ook de mogelijkheid om het verkeerslicht voor de Kindex naar de Elstlaan te verplaatsen. Het verkeerslicht voor de Kindex is immers overbodig, en kan worden gebruikt voor de Elstlaan.

Het amendement (nr. 106) luidt:

"De raad van de gemeente Voorschoten,

Overwegende:

- *Dat verkeer is als water dat in zijn loop altijd de weg van de minste weerstand kiest.*
- *Dat de raad al jaren "PRAAT" over veilige schoolroutes.*
- *Dat het scholen-eiland waar twee grote basisscholen zijn gelegen, is omsloten door doorgaande wegen.*
- *Dat de bestaande oversteeksituaties, rotonde gemeentehuis, oversteek Leidseweg ter hoogte van de Bachlaan, oversteek Bachlaan ter hoogte van voetpad naar onderbouw Emmausschool, geen veilig alternatief bieden om kinderen zelfstandig van en naar school te laten gaan.*
- *Dat kosten (geld) om kinderen veilig over te laten steken, geen rol spelen.*
- *Dat de burger voor vol aangezien wordt.*
- *Dat de politiek zijn eerdere toezegging nakomt*

Verzoekt het college:

1. *Een aanvraagafhankelijke voetgangersoversteekverkeersregelinstallatie (vtgrri) inclusief bijbehorende portalen en belijning te plaatsen op de Leidseweg ter hoogte van de Elstlaan. begroot op € 24.000,*
of
2. *De overbodige Vtg.ovri welke ligt voor de Kindex, te verplaatsen naar voornoemde locatie, begroot op € 17.000."*

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. De VVD-fractie is bijna de tel kwijt hoe vaak wij dit onderwerp al besproken hebben. Wij hebben ook vele stukken op onze tafels liggen: nota's, expertmeningen, contra-expertmeningen, en wat al niet meer. Door alle stukken en discussies en de eigen waarnemingen (ik kan bevestigen wat de inspreker heeft gezegd: de door hem genoemde cijfers kan ik beamen) is de basisoverweging bij de VVD niet gaan wankelen. In feite is die overweging nog verder versterkt. Veiligheid is voor de VVD het meetpunt, en als je daarvoor kiest, leg je ter hoogte van de Bachlaan een oversteek aan die geschikt is voor voetgangers, fietsers en voetgangers met een fiets aan de hand.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Voorzitter. Ik verwonder mij enigszins over deze stellige uitspraak van de VVD-fractie. Uit de stukken blijkt immers dat de meningen nogal divers zijn. Ook ligt een second opinion voor, waarin het punt van verkeerslichten helemaal niet wordt meegenomen. Ik tast dus in het duister of verkeerslichten al dan niet een optie zijn om ter hoogte van de Elstlaan een veilige situatie te creëren. Verder liggen er een aantal brieven en hebben wij vanavond de opmerkingen van de heer Springintveld gehoord. In de brief van de heer Methorst wordt onder meer gezegd dat fietsers en voetgangers in het algemeen de kortst mogelijke route nemen. Dan hebben wij dus rekening te houden met oversteken op een andere plek dan bij de Bachlaan, maar de VVD-fractie stapt heel gemakkelijk over dat gegeven heen en maakt een simpele afweging. Daarnaast moet rekening worden gehouden met fietsverkeer dat weer terugkomt, dus uit de Elstlaan richting de Bachlaan, en dat is verkeer tegen de richting in. Ook dat verhoogt de verkeersonveiligheid, maar ook daar hoor ik de VVD-fractie niets over zeggen.

Er zijn dus nog een aantal vragen waar ik graag het antwoord van de wethouder op hoor. Waarom is in de second opinion niet de optie van een verkeerslicht meegenomen, en wat wordt in dit stuk bedoeld met de opmerking dat er ter hoogte van de Elstlaan een barrière zou moeten komen om de oversteek aan de Bachlaan optimaal te laten functioneren? Wat voor kosten zou dat met zich brengen?

De heer **Van Dunné** (PvdA): Voorzitter. Het gaat bij dit onderwerp niet om zeer hoge kosten, zoals ook blijkt uit de bedragen die worden genoemd in het amendement van de heer Van Herk. Ik denk dan ook dat wij in dit geval de kosten geen grote rol hoeven te laten spelen. Vooral twee punten vind ik in dezen belangrijk. In de eerste plaats is dat de betrouwbaarheid van het bestuur, nu begin dit jaar bij een volbezette publieke tribune door de hele gemeenteraad een motie is aangenomen, waarin is uitgesproken dat er op de kop van de Elstlaan een oplossing moet komen. Ik heb echter niet eens een optie voor zo'n oplossing gezien, want er wordt alleen naar een andere plek verwezen. Volgens mij is dat de perfecte manier om ervoor te zorgen, dat burgers teleurgesteld raken in de politiek.

In de tweede plaats hebben wij al jaren de mond vol van veilige schoolroutes. Het is niet zo moeilijk om dat op papier te zetten, maar nu het in de praktijk moet worden gebracht en het misschien moet gaan om een vraagafhankelijke verkeersregelininstallatie, geven wij ineens niet thuis. Ik herken de opmerking van de heer Van Herk dat mensen, net als water, de weg van de minste weerstand kiezen. Dat doen zij ook bij de Elstlaan, met de fiets of lopend, eventueel met een fiets of een kinderwagen aan de hand. Op die plek moet daarom een veilige oplossing worden gecreëerd. Ik sluit mij dan ook aan bij het amendement waarin al twee mogelijke oplossingsrichtingen worden genoemd. Misschien is er nog een derde oplossingsrichting mogelijk, maar in ieder geval moet er bij de Elstlaan iets gebeuren.

De heer **Eversteijn** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Wij vragen ons af of er wel echt een veilige situatie ontstaat als het voorstel in het CDA-amendement zou worden gevolgd. Wij zijn het eens met de eerste overweging in de motie, namelijk dat verkeer net als water altijd de weg van de minste weerstand kiest. Dat betekent dat iedere barrière die op een doorgaande weg (in dit geval de Traverse) wordt aangelegd, voor het verkeer aanleiding is om te zoeken naar andere wegen, om aan oponthoud te ontsnappen. Het zou ertoe leiden dat het sluipverkeer via de nieuwe rondweg Nassauwijk nog sterker toeneemt, en in dat verband verwijs ik naar de woorden van de heer Peters. Ook de Krimwijk zal dan zeker niet gespaard worden, en wij hebben al de nodige alarmerende brieven uit die wijk ontvangen. Uit tellingen is gebleken dat er al een sterke toename van het aantal verkeersbewegingen is op de Bernhardlaan en in de Nassauwijk, en de bewoners zijn "not amused" daarover.

De raad praat al jaren over deze problematiek, waaruit blijkt dat het niet alleen een kwestie van een likje verf is. De toegestane snelheid bij de Elstlaan is 50 km per uur. Als men dat wil verlagen naar bijvoorbeeld 30 km per uur, zijn een aantal maatregelen nodig.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): De heer Eversteijn probeert nu een verband te leggen tussen een nog niet gerealiseerde oversteekplaats en verkeersoverlast op andere plekken. Waar heeft hij dat terug

---

kunnen vinden in het gigantische dossier dat er kennelijk al is over dit onderwerp? Of heeft hij dat ergens anders kunnen vinden en, zo ja, waar dan?

De heer **Eversteijn** (ONS Voorschoten): Het is terug te vinden in het dossier Nassauwijk/Charlotte de Bourbonlaan: daarin staan de uitkomsten van de verkeerstellingen duidelijk vermeld. In de wandelingen wordt in dat verband al over de nieuwe rondweg gesproken. Het is dus bekend welke veranderingen er optreden als er een barrière wordt gelegd in de Traverse.

De heer **Van Herk** (CDA): Op welke barrière doelt u nu?

De heer **Eversteijn** (ONS Voorschoten): Op de verkeersinstallatie die u bij de Elstlaan op het oog hebt. Daarmee wordt een verkeersmaatregel getroffen voor de verkeers-aorta van Voorschoten, met zo'n 15.000 verkeersbewegingen per dag. Als daar een barrière wordt opgeworpen, ontstaat er vanzelf een infarct, met alle gevolgen van dien.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Ik kan mij niet voorstellen dat u met "een barrière" echt doelt op een verkeerslicht of een oversteekplaats.

De heer **Van Herk** (CDA): De verkeerslichten die ik bij de Elstlaan wil, komen uiteraard aan de zijkant van de weg te staan. Verder stel ik met mijn amendement ook de verplaatsing voor van een nu bestaande voetgangersoversteekplaats, dus er komt geen extra barrière in de Traverse. Ik ben blij dat u die verplaatsing kennelijk wél ondersteunt.

De heer **Eversteijn** (ONS Voorschoten): Iedere stagnatie in de aorta van Voorschoten leidt ertoe dat hulpdiensten er zeker in de ochtendspits niet meer door kunnen komen, en het openbaar vervoer stagneert. Ook het overige verkeer, zowel in de richting van het centrum als in de richting van Leiden, krijgt dan met opstoppingen te maken. In het advies van Goudappel Coffeng wordt de aanleg van verkeersremmende maatregelen dan ook ontraden, juist met het oog op dit soort complicaties.

Wethouder **Adema-Nieuwenhuizen**: Voorzitter. Ik begin wederom, net als de vorige keer, met de opmerking dat veiligheid voor alles gaat. Het gemeentebestuur en de gemeenteraad staan daarvoor. De veilige schoolroutes, al genoemd, zijn een onderdeel daarvan. Wij zouden geen knip voor de neus waard zijn als wij, na het onderzoek naar aanleiding van de begin dit jaar aangenomen motie, nu niet de meest veilige optie aan de raad zouden voorstellen. Die optie wijkt af van deze motie, maar wij hebben dat de afgelopen tijd ook onderbouwd.

De heer **Van Herk** (CDA): De wethouder zegt nu stellig dat het is onderbouwd, maar het enige dat onderbouwd is, is de stelling dat een oversteekplaats bij een kruising in het algemeen de voorkeur verdient. Bij de Bachlaan is er echter veel rechtsafslaand verkeer, waarbij de bestuurders bovendien naar links kijken om te zien of ze de weg op kunnen draaien. Dat punt is helemaal niet meegenomen.

Wethouder **Adema-Nieuwenhuizen**: Zowel in het advies van onze eigen deskundigen als in de second opinion is aangetoond, dat een oversteekplaats bij de Bachlaan veiliger is dan een oversteekplaats bij de Elstlaan. Zo is de kop van de Elstlaan geen logische plek waar automobilisten een oversteekplaats verwachten, en vanavond bleek uit de woorden van de heer Regensburg dat er op die plek maar zeer weinig oversteekbewegingen zijn. Daardoor wordt oversteken alleen maar gevaarlijker. Wij hebben metingen uitgevoerd, waaruit blijkt dat 90% van het verkeer op dit stuk van de Traverse harder rijdt dan 30 kilometer per uur, en dat het aantal verkeersbewegingen hier boven de 16.000 per etmaal ligt. Het instellen van een 30 km-zone zou ertoe leiden dat het oversteken bij de Elstlaan veiliger wordt, maar dan moet het aantal verkeersbewegingen teruggebracht worden tot 6.000 per etmaal. Waar zouden wij dan in hemelsnaam die 10.000 overige moeten laten? De Traverse is aangelegd als doorgaande weg (de naam zegt het al) waar ook de hulpdiensten gebruik van moeten maken. Al met al wordt het

---

alleen maar gevaarlijker als er bij de Elstlaan een zebrapad wordt aangelegd, en wij vinden dan ook dat die zebra bij de Bachlaan moet komen. Wij zijn daar nuchter en realistisch in.

Er is veel aandacht voor het fietsverkeer, zoals ook in de adviesnota is aangegeven. Wij gaan na of een fietspad kan worden aangelegd naast het voetpad tussen de Elstlaan en de Bachlaan, waar de kleuter-ingang van de Emmausschool aan ligt. Er lijken mogelijkheden in die zin te zijn, en voor de fietsers zou dat een veilige optie zijn. Daarnaast wordt in het rapport van Goudappel Coffeng geadviseerd om het oversteken bij de Elstlaan minder logisch te maken door de heggetjes tussen het fietspad en de weg door te trekken. Dit wordt nog nader onderzocht.

Ik heb deze punten besproken met de beide directies van de scholen en met de medezeggenschapsraad van de Emmausschool, en zij hebben volop begrip voor ons standpunt getoond.

De heer **Van Herk** (CDA): Voorzitter. De wethouder blijft het door haar ingenomen standpunt verdedigen, ondanks de vele argumenten die te berde zijn gebracht. De woorden van de insprekers hebben haar blijkbaar zelfs versterkt in haar standpunt, terwijl de insprekers toch anders bedoelden. Ik vrees dat ditzelfde geldt voor de rapporten. Het enige dat helder uit die rapporten naar voren is gekomen, is dat het op zichzelf het meest logische is om een oversteekplaats bij een kruising aan te leggen. In dit geval steken de mensen daar echter niet over. Overigens gaat het ook bij de Elstlaan in feite om een kruising, en daar wil het college het oplossen door een soort versperring aan te leggen. Daarmee breekt mijn klomp. Ons amendement houdt in: verplaatsing van de huidige verkeersregelininstallatie voor de Kindex, die daar indertijd met ons volle verstand en zelfs op initiatief van de VVD-fractie is geplaatst. Ook toen gold dat dit een installatie middenin de Traverse zou zijn, met alle gevolgen die vanavond ter tafel zijn gekomen. Met de verplaatsing lossen wij bovendien een desinvestering uit het verleden op, en de huidige techniek kan gebruikt worden om die installatie bij de Elstlaan neer te zetten. Mensen, doe dit nu toch!

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. De heer Van Rixtel kan ik zeggen dat de VVD-fractie nooit een simpele afweging maakt. In dit geval maken wij wel een andere afweging dan GroenLinks, maar dat betekent niet dat de onze simpel is. Ik heb aangegeven wat wij allemaal in onze afweging hebben meegenomen, en dat is heel wat. Uiteindelijk heb ik in eerste termijn kort en krachtig verwoord wat wij van het voorstel vinden.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Misschien kunt u dan mijn vragen beantwoorden waar de wethouder niet op ingegaan is, o.a. het punt van de verkeerslichten waar in de second opinion helemaal niet naar gekeken is. Is dat punt dan wel meegenomen in uw afweging?

De heer **Van den Dool** (VVD): De beantwoording van de vragen aan de wethouder laat ik aan haar over. Ik dank haar voor haar inbreng, met name op punten als de fietsveiligheid en een extra verbindingspad tussen de Elstlaan en de Bachlaan. Het is goed dat daar nog naar gekeken wordt, en het sluit aan bij de mening van de VVD-fractie over de plek waar de oversteekplaats zou moeten komen, namelijk bij de Bachlaan.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Voorzitter. Ik constateer dat de VVD-fractie geen antwoord geeft op mijn vraag.

De **voorzitter**: Ja, als dat zo is, dan is dat zo. Wilt u verder nog iets zeggen in de tweede termijn?

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Ik wil graag alsnog antwoord op mijn eerder gestelde vragen. Daarnaast stel ik vast dat de raad tot nu toe bepaalde informatie mist. Zo zie ik de informatie over het aantal verkeersbewegingen niet terug in de second opinion. Verder geldt het argument van de verkeersbewegingen toch óók ter hoogte van de Bachlaan?

De heer **Van Dunné** (PvdA): Ik word wat droevig, voorzitter, want er komt steeds maar geen reactie van het college op de opmerkingen die in de vergadering worden gemaakt. Het lijkt erop dat wij in deze discussie rondjes draaien. De vraag is niet in welk geval een zebra het veiligste is, want wij kennen het antwoord daarop al: bij een kruising is een zebra veiliger dan op een andere plek. Punt is echter dat mensen nu juist op zo'n andere plek oversteken, en de vraag is dan: wat is op die plek dan de meest veilige oplossing? Het college zegt ook steeds dat daar geen zebra gelegd zou moeten worden, maar de motie van begin dit jaar sprak niet over een zebra, maar over een oversteekplaats. In het amendement van de heer Van Herk wordt die bovendien voorzien van een verkeersregelininstallatie, en daar heb ik van de kant van het college geen enkele reactie op gehoord. Ik krijg graag alsnog een inhoudelijke reactie, waarbij ingegaan wordt op de mogelijke bezwaren tegen een verkeersregelininstallatie bij de Elstlaan, al dan niet vraagafhankelijk.

De heer **Eversteijn** (ONS Voorschoten): Voorzitter. De adviesrapportages zijn luid en duidelijk, en die willen wij dan ook graag volgen. Ik herinner nog wel aan de opmerking van de heer Springintveld dat hij om de stukken heeft gevraagd, maar die niet heeft kunnen bemachtigen. Hoe komt dat?

Wethouder **Adema-Nieuwenhuizen**: Voorzitter. In de second opinion is de mogelijke plaatsing van verkeerslichten wel meegenomen, maar het ligt absoluut niet voor de hand om bij de Elstlaan verkeerslichten te plaatsen. Deze dragen in onze optiek niet bij aan vergroting van de veiligheid.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Met alle respect: uw optiek vind ik in dit verband van minder belang. Het gaat mij om de mening van de deskundige specialisten.

De heer **Scholten** (CDA): De opmerking van de wethouder dat verkeerslichten niet bijdragen aan een veiliger situatie, begrijp ik absoluut niet. Hoe kan zij dat nu zeggen?

Wethouder **Adema-Nieuwenhuizen**: Ik blijf bij de stelling dat een verkeersregelininstallatie bij de Elstlaan niet veilig is. Ik heb in eerste termijn aangegeven met welke snelheden er op deze doorgaande weg wordt gereden, en dan draagt zo'n installatie niet bij tot de veiligheid. Bovendien moet er een volwaardige oplossing worden gerealiseerd als daar een verkeersregelininstallatie wordt geplaatst, waarbij het gaat om het realiseren van een opstelplaats voor fietsers en voetgangers tussen het fietspad en de weg, en een opstelplaats in het midden van de weg. Daar is eenvoudigweg geen ruimte voor op deze plek.

De heer **Van Herk** (CDA): Hier begrijp ik helemaal niets meer van. Als een verkeersregelininstallatie op deze locatie gevaarlijk zou zijn, zouden wij overal in Voorschoten alle verkeerslichten moeten gaan vervangen door rotondes. Waarom dan wél verkeerslichten bij het Kompas en De Vink?

Wethouder **Adema-Nieuwenhuizen**: Daar is de situatie veel overzichtelijker, en is er ruimte voor opstelplaatsen. Datzelfde geldt voor de verkeersregelininstallatie die er nu is voor de Kindex. Bij de Elstlaan is de situatie totaal anders.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Ik vraag de wethouder dan aan te geven, waar in de second opinion wordt geconcludeerd dat verkeerslichten ter hoogte van de Elstlaan onveilig zouden zijn.

Wethouder **Adema-Nieuwenhuizen**: Het staat zo niet letterlijk in dit rapport.

De **voorzitter**: Ik begrijp dat enkele leden alsnog het woord willen voeren, maar inmiddels hebben wij twee termijnen achter de rug. Er is uitvoerig over dit onderwerp gesproken, en wij zouden nu moeten overgaan tot besluitvorming.

De heer **Van Dunné** (PvdA): Het gaat erom dat er twee verschillende antwoorden door het college worden gegeven. Daar krijg ik graag een verduidelijking op.

De **voorzitter**: Maar wij hebben nu twee termijnen gehad, en dan is het debat in beginsel gesloten, tenzij de raad tot een derde termijn besluit. Ik begrijp dat de PvdA-fractie een derde termijn wil.

De heer **Scholten** (CDA): Ook wij hebben behoefte aan nadere discussie, gelet op de onduidelijkheid van de kant van het college.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Voor ons geldt dat ook.

De **voorzitter**: Naar mij blijkt hebben de fracties van de VVD en ONS Voorschoten geen behoefte aan een derde termijn. Daarmee is besloten geen derde termijn te houden, en kunnen wij overgaan tot besluitvorming.

Mevrouw **Tjalma-den Oudsten** (CDA): U vroeg aan de fracties van de VVD en ONS Voorschoten of zij behoefte hadden aan een derde termijn. Die behoefte hebben zij niet, maar het is mogelijk dat zij wel ruimte willen geven aan andere fracties om in derde termijn het woord te voeren.

De **voorzitter**: Dan kijk ik opnieuw naar de fracties van de VVD en ONS Voorschoten.

De heer **Jongste** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Ik geef graag iedereen de ruimte om uitvoerig over dit voorstel te praten, maar soms moeten wij het op een bepaald moment laten bij de vaststelling dat wij met onze standpunten tegenover elkaar staan. Het gaat nu om een onduidelijkheid in een second opinion, en de vraag is of er dan nog een third opinion moet komen om overtuigd te worden. Wij hebben begrepen dat er tellingen zijn verricht en dat er problemen zijn met de snelheid ter hoogte van de Elstlaan. Ik wil ruimte geven voor een derde termijn, als die inhoudt (ook gelet op de tijd) dat er alleen kort en bondig nog even over doorgesproken wordt en dat de discussie met de wethouder op een goede manier wordt gevoerd, zonder onderbuikgevoelens.

De heer **Mol** (VVD): Voorzitter. Als er behoefte is aan nog wat meer discussie, om goede argumenten met elkaar te kunnen delen, mogen wij dat natuurlijk nooit in de weg staan, maar ik heb het sterke gevoel dat de fracties daardoor niet tot een ander standpunt komen.

De **voorzitter**: Die kans lijkt mij ook niet groot, gehoord de discussie tot nu toe, maar nu er behoefte aan is om toch nog enige opmerkingen te maken, stel ik voor dat een derde termijn wordt gehouden met een spreektijd van enkele minuten per fractie. Ik constateer dat de raad daarmee instemt.

De heer **Van Herk** (CDA): Voorzitter. In het rapport van Goudappel Coffeng wordt over een overstek bij de Elstlaan gezegd, dat een verkeerslichtinstallatie een goed middel is. Als zo'n installatie er is, kan men daar veilig oversteken, aldus dit rapport.

De heer **Van den Dool** (VVD): Wij hebben een first en een second opinion gekregen. Beide bureaus zullen, naar ik aanneem, de vrijheid hebben gekregen om naar hun eigen inzicht en ervaringen een oordeel te geven. In hun conclusies bevelen beide bureaus niet aan om bij de Elstlaan verkeerslichten te plaatsen. Dat lijkt mij duidelijk.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Voorzitter. Voor ons gaat het ook om een principiële kwestie, namelijk hoe de raad geïnformeerd wordt. Ik constateer dat er nu onduidelijkheid is over alle opties, want de optie met verkeerslichten is niet in de second opinion besproken. Er is dus volgens ons sprake van een tekort aan informatie. Het had het college gesierd als in de second opinion alle opties naast elkaar zouden zijn gelegd en vervolgens een eenduidige conclusie zou zijn getrokken, maar dat is niet gebeurd. Daarmee wordt de raad onvoldoende geïnformeerd, en dat is ernstig. Verleden week hebben wij een adviesnota over Bijldorp teruggestuurd, omdat wij constateerden dat er sprake was van onvol-

---

ledige informatie. Vanavond moet ik constateren dat de raad opnieuw onvoldoende geïnformeerd is, en dat dit te maken heeft met een positiebepaling ten gunste van het college. Dat vind ik niet correct.

De heer **Van Dunné**: Is het college nu wel of niet van mening dat in het rapport van Goudappel Coffeng de optie van verkeerslichten bij de Elstlaan wordt ontraden? Ik heb daar twee verschillende antwoorden op gehoord, en krijg nu graag het definitieve antwoord.

Wethouder **Adema-Nieuwenhuizen**: Voorzitter. In het rapport van Goudappel Coffeng wordt op blz. 4 aangegeven wat de meest veilige optie bij de Elstlaan is, namelijk verkeersbrigadiers en slagbomen. Wij zouden bij die optie dus met de scholen moeten gaan spreken over de vraag of zij bereid zijn verkeersbrigadiers te leveren. Ik ontraad deze optie overigens nog steeds ten zeerste, want het zal ertoe leiden dat kinderen ook buiten schooltijd, dus als de verkeersbrigadiers er niet zijn, op die plek gaan oversteken, met zeer gevaarlijke situaties als gevolg. Verder staat in het rapport van Goudappel Coffeng dat het oversteken bij de Elstlaan eigenlijk door fysieke maatregelen ontmoedigd zou moeten worden, en dat binnen 100 meter een veiliger oplossing voorhanden is. Ik denk dat hiermee de discussie gesloten kan zijn.

Het amendement van de CDA-fractie wordt bij handopsteken verworpen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van het CDA, de PvdA en GroenLinks ervoor hebben gestemd.

Het voorstel van het college wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van ONS Voorschoten en de VVD ervoor hebben gestemd.

11. Kredietaanvragen 4V-Nota (raadsregistratienummer 320)

De heer **Van Hoek** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Is het niet beter om de motie over de Charlotte de Bourbonlaan, die wij samen met de CDA-fractie hebben ingediend, te betrekken bij dit agendapunt, en dus niet als apart agendapunt te bespreken?

De **voorzitter**: Ja, het lijkt mij efficiënt om dat te doen. Ik constateer dat de raad daarmee instemt.

De heer **Scholten** (CDA): Voorzitter. Dit voorstel bestaat uit twee gedeelten, waarbij het eerste deel gaat over de herinrichting van de Leidseweg-noord, en het tweede over het beschikbaar stellen van een aantal kredieten voor de herinrichting van een groot deel van onze woonwijken. Met het tweede deel van het voorstel kunnen wij instemmen, omdat daar dekking voor is in de begroting, maar het voorstel om de herinrichting van de Leidseweg-noord na 2013 uit te voeren, rammelt naar onze mening aan alle kanten, vooral aan de financiële kant. Het bedrag dat hiervoor uiteindelijk beschikbaar moet komen, is € 3,5 miljoen, en op dit moment is daar in de begroting geen dekking voor opgenomen. In de commissievergadering heeft de wethouder gezegd dat hij van plan is om daarvoor te gaan sparen, maar wij hebben daar geen enkel aanvullend voorstel over ontvangen, en treffen hierover ook niets aan in de begroting. Gezien de grote bezuinigingsnoodzaak die de gemeente de komende jaren op zich af ziet komen, hebben wij er geen vertrouwen in dat er daarnaast nog een potje voor de Leidseweg-noord beschikbaar kan worden gesteld. Wij vinden dit voorstel dan ook financieel ondeugdelijk.

De heer **Van Hoek** (ONS Voorschoten): Voorzitter. Bij het voorstel staat niet het hele beleid van de 4V-nota ter discussie, maar uitsluitend een kredietaanvraag. Wij kunnen ons vinden in de bedragen die in het voorstel staan, en het college zal het daar ook mee moeten doen. Verder willen wij samen met de CDA-fractie een motie indienen om enige extra aandacht te vragen voor de Nassauwijk. Ik neem aan dat de heer Scholten daar nog een toelichting op geeft.

De heer **Scholten** (CDA): Dat wil ik graag doen; ik was het zojuist even vergeten. Verleden week is in de commissie gesproken over de problematiek van de Charlotte de Bourbonlaan, en het leek ons een goed idee om vanuit de raad nog eens steun te betuigen voor het oplossen van die problemen. Ook

andere verkeersproblemen in de Nassauwijk, o.a. op de Prins Bernhardlaan, moeten daarbij meegenomen worden. In de motie vragen wij het college om zowel op de korte als op de langere termijn maatregelen te nemen om de problemen op te lossen, daarbij alle belanghebbenden te horen en hun ideeën over mogelijke oplossingen daarbij te betrekken. Onze bedoeling is dus dat er nu snel wat wordt gedaan om de ernstigste problemen aan te pakken, en de zaken definitief te regelen bij de herinrichting van de Nassauwijk, die op iets langere termijn speelt.

De motie (nr. 108) luidt als volgt:

"De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. donderdag 4 november 2010,

Overwegende

- *Dat de bewoners van de Charlotte de Bourbonlaan al jarenlang last hebben van de volgende problemen:*
  - *Een veel te hoge verkeersintensiteit;*
  - *Een veel te hoge snelheid van het passerende verkeer;*
  - *Het vele passerende verkeer;*
- *Dat deze toename zorgt voor onevenredige overlast voor de bewoners;*
- *Dat de bewoners al jarenlang in gesprek zijn met de gemeente om deze problemen zoveel waar mogelijk op te lossen;*
- *Dat de bewoners daarbij zelf ook allerlei ideeën aandragen en suggesties doen;*
- *Dat het desondanks nog steeds niet lukt om deze problemen op te lossen, en dat deze zelfs lijken toe te nemen;*

Besluit:

- *Het college van B&W te vragen het oplossen van deze verkeersproblematiek prioriteit te geven;*
- *Daarbij niet alleen te werken aan een structurele oplossing in relatie tot de algehele verkeersproblematiek van de Nassauwijk, maar ook voor de korte termijn oplossingen te bieden om de overlast nu al zoveel mogelijk terug te dringen;*
- *Aan te dragen oplossingen te bespreken met alle belanghebbenden, waaronder in ieder geval de bewoners van de Charlotte de Bourbonlaan en de Prins Bernhardlaan;*
- *De gemeenteraad periodiek schriftelijk te informeren over de voortgang van het oplossen van de knelpunten;*

en gaat over tot de orde van de dag".

De heer **Van Hoek** (ONS Voorschoten): Ik heb hier verder niets aan toe te voegen, voorzitter. De heer Scholten heeft het uitstekend verwoord.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Voorzitter. Ik ben benieuwd naar de reactie van de wethouder op de opmerkingen van CDA-zijde. De motie van ONS Voorschoten en het CDA kunnen wij steunen.

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. In de commissievergadering hebben wij een plezierige discussie gevoerd. Daaruit resteert nog één vraag over de herinrichting van de Bachlaan. Het antwoord daarop wachten wij af. Het voorstel dat nu voorligt, kunnen wij steunen.

Ingaande op de motie merk ik eerst op, dat de kredietaanvraag de aanleg van 30 km-zones in de hele Nassauwijk betreft. Met de zojuist ingediende motie wordt nogal gedetailleerd ingegaan op één onderdeel van de Nassauwijk, los van de 30 km-zones, terwijl er in die wijk op meerdere plaatsen nog meer problemen met het verkeer zijn. Wij zullen de motie steunen, maar hopen wel dat de wethouder streeft naar een integrale aanpak van de hele wijk, dus niet van één specifieke weg, en naar een zo ruim mogelijk draagvlak in de wijk voor de uitvoering van alle voorgenomen werken.

De heer **Van Dunné** (PvdA): Korthedshalve, voorzitter: Als de inbreng van het CDA wordt geteld bij die van de VVD, wordt ongeveer uitgekomen op wat ik had willen zeggen.

Wethouder **Blommers**: Voorzitter. Inderdaad kost volgens de kanttekeningen in de adviesnota de herinrichting van de hele Leidseweg-noord € 3,5 miljoen, en hebben wij dit bedrag nog niet in de begroting opgenomen. In de adviesnota staat dan ook dat in deze begrotingsperiode de financiële consequenties inzichtelijk gemaakt zullen moeten worden. Verder zullen wij naar financiële ruimte gaan zoeken, en kijken naar de te stellen randvoorwaarden. Het voorstel is dan ook in mijn ogen wel financieel deugdelijk, want het houdt nog niet in dat wij definitief besluiten tot de herinrichting van de Leidseweg-noord. Wij spreken hiermee alleen de wens uit om dit te gaan doen, en gaan binnen de begroting naar mogelijkheden zoeken. Uiteraard komen wij te zijner tijd met een nieuw voorstel bij de raad.

De heer **Scholten** (CDA): Op dit moment zijn er nog geen financiële middelen om de Leidseweg-noord opnieuw in te richten, en de wethouder zegt nu dat zal worden onderzocht wat die herinrichting precies kost en hoe die kosten kunnen worden gedekt. Met het voorstel wordt echter wel een definitief besluit genomen over de herinrichting van de Mozartlaan en de Bachlaan en daarmee wordt een voorschot genomen op de herinrichting van de Leidseweg-noord, terwijl daar nog geen financiële middelen voor zijn. Is de wethouder dan niet bang dat er in 2013, als de Mozartlaan en de Bachlaan opnieuw zijn ingericht, nog steeds geen financiële middelen zijn voor de herinrichting van de Leidseweg-noord?

Wethouder **Blommers**: Natuurlijk zie ik dat risico, en ik ga dan ook hard aan de slag om te proberen dit te voorkomen. Ik vind echter niet dat wij nu maar alle maatregelen uit de 4V-nota moeten uitstellen zolang wij nog niet het totale pakket kunnen uitvoeren. De kosten van dat totale pakket overstijgen trouwens met vele miljoenen euro's de bedragen in het voorstel dat nu is gedaan, dus wij moeten toch altijd faseren. Wat nu wordt voorgesteld, lijkt het college een heel verstandige eerste fase van de uitvoering van de 4V-nota.

Over de motie heb ik nog een vraag, nu in het eerste deel van het besluit wordt gesproken over "deze verkeersproblematiek". Mag ik aannemen dat daarmee wordt verwezen naar de problemen die worden genoemd in de eerste overweging, dus te hoge verkeersintensiteit, te hoge snelheid van het passerende verkeer en het vele passerende vrachtverkeer op de Charlotte de Bourbonlaan? De aanpak van die problemen is begrepen in de integrale aanpak van de Nassauwijk.

De heer **Scholten** (CDA): De aanname van de wethouder is terecht, voorzitter. Ik merk verder nog op dat er ook op korte termijn al maatregelen genomen moeten worden.

Wethouder **Blommers**: Op korte termijn gaan wij al aan de slag met het inrichten van 30 km-zones, verbodsboden voor vrachtwagens, een smile-apparaat, het omleiden van het doorgaande verkeer, e.d. Als u dat ziet als "korte termijn-oplossingen", kan ik mij volledig in de motie vinden.

De heer **Scholten** (CDA): De maatregelen die tot nu toe genomen zijn, voldoen niet. Als de wethouder daarnaast denkt aan maatregelen voor de korte termijn die nog niet zijn uitgevoerd, moeten die uiteraard ter hand worden genomen, maar als het blijft bij wat nu al is gedaan, worden de problemen niet op korte termijn weggenomen.

De heer **Van Hoek** (ONS Voorschoten): Ik heb er geen behoefte aan dat de discussie in de commissie vanavond nog eens overgedaan wordt. Op basis van die discussie zijn wij tot de formulering van de motie gekomen, en volgens mij is die glashelder.

Wethouder **Blommers**: Aan de heer Scholten antwoord ik nog, dat ook tijdelijke maatregelen soms de nodige tijd kosten, namelijk als daar verkeersbesluiten aan ten grondslag moeten liggen. Het kan daar-

---

om voorkomen dat het niet meer nodig is om nog extra maatregelen te nemen, omdat er al begonnen is met de 30 km-zones. Als de motie letterlijk moet worden genomen, ligt er op dat punt dus nog wel een spanningsveld.

De heer **Scholten**: Voorzitter. Ik stel vast dat met het collegevoorstel enerzijds een voorschot wordt genomen op de herinrichting van de Leidseweg-noord, en dat er anderzijds nu geen budget beschikbaar wordt gesteld. Wij zouden dat willen omdraaien, en hadden dan ook een voorstel verwacht over dekking van de kosten van de herinrichting van de Leidseweg-noord, en over het tegelijkertijd nemen van voorbereidende maatregelen voor de herinrichting van de Mozartlaan en de Bachlaan. Met het collegevoorstel lopen wij het risico dat de herinrichting van de Mozartlaan en de Bachlaan worden gerealiseerd en dat veel mensen daar last van krijgen, terwijl uiteindelijk toch moet worden afgezien van de herinrichting van de Leidseweg-noord omdat het geld daarvoor ontbreekt. Voor ons is dit reden om tegen het collegevoorstel te stemmen.

De heer **Van Rixtel** (GroenLinks): Wij sluiten ons aan bij de opmerkingen in eerste termijn van de VVD-fractie. Wij kunnen het voorstel steunen, nu het geld voor de gevraagde kredieten beschikbaar is. Ook begrijpen wij dat er nog nader gekeken moet worden naar de kosten van herinrichting van de Leidseweg-noord.

Het voorstel van het college wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de CDA-fractie ertegen heeft gestemd.

De motie van de fracties van het CDA en ONS Voorschoten wordt bij handopsteken met algemene stemmen aangenomen.

12. Aanvullende financiering Rijnlandroute

De heer **Jongste** (ONS Voorschoten): Voorzitter. In commissieverband hebben wij besloten om in een motie een besluit van de raad en een oproep aan het college vast te leggen over een extra financiering van de Rijnlandroute. De uiteindelijke keuze moeten wij binnenkort binnen het algemeen bestuur van Holland Rijnland maken. Wij hebben geprobeerd de motie zodanig te formuleren dat ze raadsbreed gedragen zou kunnen worden, maar helaas hebben twee fracties (die van de PvdA en GroenLinks) zich niet kunnen vinden in de insteek van de overige drie fracties. De beide fracties hebben dat gedaan vanuit verschillende overwegingen. Bij GroenLinks gaat het vooral om inhoudelijke overwegingen, die wij ten eerste respecteren, terwijl de PvdA van mening is dat deze motie overbodig zou zijn. ONS Voorschoten vindt dat niet, en vindt het juist belangrijk dat wij met deze motie de wethouder op een bepaalde manier kunnen plaatsen in het debat dat hij in de regio zal moeten voeren. Voorschoten geeft met deze motie duidelijk aan hoe er aangekeken wordt tegen de discussie over de Rijnlandroute.

De motie (nr. 109) dien ik in namens de fracties van ONS Voorschoten, de VVD en het CDA. Ze beoogt aan te geven dat de raad van Voorschoten op geen enkele wijze zal bijdragen aan de realisering van de F-variant: de kale weg in een open bak door Voorschoten en langs de Stevenshof. Ook spreekt de motie uit dat de raad van Voorschoten de extra bijdrage uit het RIF uitsluitend en pas dan wil overwegen op het moment dat de milieueffectrapportage tweede fase is afgerond. Bovendien wil de raad dit alleen overwegen als het gaat om realisering van de Churchill Avenue. De motie luidt als volgt:

"De raad van de gemeente Voorschoten,

Overwegende dat:

- het dagelijks bestuur van Holland Rijnland een financieringsvoorstel heeft gedaan aan het algemeen bestuur om de realisatie van de Rijnlandroute dichterbij te brengen*
- het financieringsvoorstel betrekking heeft op de varianten F en de Churchill Avenue*

- *het financieringsvoorstel variant A uitsluit, omdat fase 1 onvoldoende oplossend vermogen zou hebben*
- *de Churchill Avenue de voorkeur heeft van Holland Rijnland, mits financieel, verkeerskundig en milieutechnisch vergelijkbaar met variant F*
- *de gemeente wordt gevraagd extra bij te dragen via het Regionaal Investeringsfonds*
- *de gemeente daarenboven wordt gevraagd extra bij te dragen aan de financiële haalbaarheid van de Churchill Avenue variant*
- *de gemeente variant F onacceptabel vindt*
- *variant F niet voldoet aan voorwaarden genoemd in de motie Tjalma/Staatsen (AB, 19-12-2007)*
- *de gemeente het eindbeeld van variant A niet wenselijk vindt*
- *de gemeente vindt dat eerst de bestaande knelpunten moeten worden opgelost*

besluit:

1. *op geen enkele wijze bij te dragen aan de realisering van variant F*
2. *de extra bijdrage via het RIF uitsluitend en pas dan te willen overwegen op het moment dat de MER 2e fase is afgerond en deze bijdrage wordt gekoppeld aan de realisering van de Churchill Avenue*

verzoekt:

1. *het college om te onderzoeken of Voorschoten een extra financiële bijdrage aan de Churchill Avenue kan leveren*
2. *de Voorschotense leden van het algemeen bestuur van Holland Rijnland in de AB-vergadering van 30 november 2010 een amendement in te dienen, inhoudende de verwerking van de hierboven onder 1 en 2 vermelde besluiten*
3. *het college de regio op te roepen aan minister en Tweede Kamer een extra financiële bijdrage te vragen voor het realiseren van de Churchill Avenue,*

en gaat over tot de orde van de dag".

De heer **Van den Dool** (VVD): Voorzitter. Het is bijzonder goed dat de raad een motie met deze strekking voorlegt, om duidelijk te maken welke keuzes de raad maakt bij de varianten en de financiering daarvan. Misschien kan de griffie of het college de bewoordingen van de motie nog in perfecte juridische taal omzetten, als dat nodig mocht zijn om de motie zodanig dicht te timmeren dat er geen andere kant opgegaan kan worden dan is verwoord in de motie.

De heer **Scholten** (CDA): Voorzitter. In de concept-brief die bij de stukken zit, wordt zeer duidelijk het standpunt van de gemeente Voorschoten weergegeven. Daarvoor mijn complimenten. Die brief wordt dan bekrachtigd door de motie die de raad, naar wij hopen, straks zal aanvaarden. Ik constateer ook dat er steeds meer steun komt voor het niet door laten gaan van de F-variant, zowel bij de provincie als bij inliggende gemeenten (die er genoeg van hebben om voor een "karrespoor", om met de wethouder te spreken, extra te moeten betalen), de rijksoverheid en de Tweede Kamer. Eén prominent Kamerlid heeft al gezegd dat het natuurlijk absoluut niet kan op de manier van de F-variant. Dit zijn hoopvolle signalen. Ga zo door!

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter. Ik spreek eerst mijn waardering uit voor het werk dat is verzet om te proberen een motie namens de hele raad in te dienen. Wij hebben inderdaad inhoudelijke argumenten om deze motie niet te steunen, en daar ga ik nu nader op in.

Wij zien iets vreemds gebeuren. Uiteraard kunnen wij het besluit onder punt 1, dat op geen enkele wijze wordt bijgedragen aan de realisering van de F-variant, volledig steunen. Als wij de redenering zouden volgen die wij aan het begin van de avond van de zijde van het dagelijks bestuur van Holland Rijnland hebben gehoord toen het ging om het vragen van een extra bijdrage aan Voorschoten voor het realiseren van de Churchill Avenue, zou ook het omgekeerde moeten gelden, namelijk dat Voorschoten geld toe zou krijgen als de F-variant toch zou worden aangelegd. Verder is het eerste deel van het

---

besluit onder punt 2 helder: Voorschoten wil pas een extra bijdrage via het RIF overwegen als de MER tweede fase is afgerond, wat in maart/april het geval zal zijn. Dat tijdspad zien wij echter niet meer terug in het eerste punt van het verzoek, waar het college wordt gevraagd te onderzoeken of Voorschoten een extra financiële bijdrage aan de Churchill Avenue kan leveren. Waarom wachten wij daar dan ook niet mee tot maart/april?

Ons tweede argument is, dat alle gemeenten op dit moment krap bij kas zitten. In de beantwoording van onze vragen over dit voorstel staat, dat geld zou kunnen worden gevonden in de exploitatie van de gebieden die nu vrij worden gehouden voor de Rijnlandroute. Heden ten dage levert dat echter niet zoveel geld meer op, en dat is dus een riskante onderneming. Als Voorschoten nu extra zou moeten betalen, en bouwen in deze gebieden minder oplevert dan wij denken, wat zijn wij dan bereid om in te leveren voor een weg die op een zodanige manier wordt aangelegd dat alle gemeenten er voordeel van hebben? Als wij ons welzijnsniveau op peil willen houden, is die financiële ruimte er helemaal niet.

In de derde plaats is 1 december het moment waarop over de financiering wordt beslist. Dan wordt gekeken of er voldoende geld kan worden opgebracht voor de F-variant en de A-variant, en men hoopt dan de Churchill Avenue ernaast te kunnen leggen, zoals wij aan het begin van deze avond hebben gehoord. Dat vinden wij een te smalle basis. Als wij nu zouden toezeggen dat er onderzoek wordt gedaan naar een extra financiële bijdrage van Voorschoten, kan dat de indruk wekken dat de financiering al rond is, terwijl dat niet zo is. Daardoor zou er in december een positief besluit kunnen vallen, terwijl er nog geen basis is om ervan uit te gaan dat de financiering rond is.

Ons vierde argument is, dat nu een helder signaal nodig is. Door de jaren heen is wel eens gezegd dat niet duidelijk was wat Voorschoten wilde, hoezeer wij ook ons best deden: wilden wij wel of niet meedoen, en wilden wij wel of niet een weg? Laten wij dan nu een helder signaal afgeven waar niet over getwijfeld kan worden: wacht eerst de uitkomst van de MER af, daarna kunnen wij verder gaan praten.

Het derde punt van het verzoek steunen wij wel.

De heer **Jongste** (ONS Voorschoten): In feite hoor ik mevrouw Lamers zeggen dat wij niet moeten bijdragen aan deze weg, vooral niet als het gaat om de F-variant. Dat hebben wij al vastgelegd in het eerste punt van het besluit van de motie. Verder zegt mevrouw Lamers dat wij niet al in december moeten gaan besluiten, maar moeten wachten totdat de MER is afgerond, en dat staat al in het tweede punt van het besluit van de motie. Ik kan mij voorstellen dat mevrouw Lamers een andere insteek kiest waar het gaat om de verzoeken aan het college, maar in feite beantwoordt het besluit toch aan hetgeen zij voorstaat. Kunnen wij dat dan raadsbreed vaststellen?

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Nee, GroenLinks is het daar niet mee eens. Er wordt in deze motie al voorgesorteerd op de Churchill Avenue en wij vinden dat ook een goede keuze, althans als vaststaat dat er een weg moet worden aangelegd. Met deze uitspraak in de motie passeren wij dus de nut en noodzaak-discussie, en zeggen wij in feite dát er een weg moet komen. Verder is de A-variant afgeserveerd door het dagelijks bestuur, overigens zonder dat wij weten waarom, terwijl er in Voorschoten toch raadsbreed een voorkeur is voor het oplossen van de knelpunten bij de A44 en de A4, zijnde de eerste fase van de A-variant. Voorsorteren op de Churchill Avenue, zoals in de motie wordt gedaan, kan dus niet vanwege het onheldere signaal dat daarvan uitgaat, en omdat daarmee vooruit wordt gelopen op besluitvorming die op een later moment plaatsvindt. Bovendien suggereert punt 1 van het verzoek toch dat Voorschoten een extra financiële bijdrage gaat leveren, en dat kan Voorschoten eenvoudigweg niet doen.

De heer **Van Dunné** (PvdA): Voorzitter. Eerder hebben wij aangegeven dat wij de motie wel sympathiek vinden, maar ook enigszins overbodig, vooral omdat wij ervan uitgaan dat besluitvorming over extra financiering aan de hand van een raadsvoorstel zal plaatsvinden. Verder denk ik niet dat de elf

---

andere gemeenten van Holland Rijnland ook maar één moment twijfelen over het standpunt van Voorschoten. Mevrouw Lamers zei zojuist dat wij daar in het verleden misschien niet zo helder over zijn geweest, maar ik zou niet weten wanneer dat dan het geval was. Volgens mij zijn wij altijd klip en klaar duidelijk geweest over de standpunten van Voorschoten.

Kortom: wij zouden met de motie meegaan als daarmee unanimititeit wordt bereikt. Als dat laatste niet het geval zal zijn, zullen wij niet voor de motie stemmen, hoe sympathiek die op zichzelf ook is.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Ik heb gezegd dat de waarneming van het standpunt van Voorschoten niet altijd even duidelijk is geweest. Daarom kwamen er vragen als: wat wil Voorschoten nu? Ik laat daarbij in het midden of die niet zo duidelijke waarneming van ons standpunt al dan niet terecht was.

Wethouder **Blommers**: Voorzitter. Ik begrijp dat er brede steun is voor de ingediende motie. Het is plezierig dat deze nu al is geformuleerd, want daarmee is er tijd voor de AB-leden om voorafgaand aan de AB-vergadering een amendement voor te bereiden en daarover met andere gemeenten te overleggen. Ik neem aan dat ik wel de vrijheid houd om het oplossen van knelpunten (dus de eerste fase van variant-A) uit te blijven dragen als opmaat tot de Churchill Avenue-variant. Verder zou ik willen voorstellen om in de vierde overweging na "milieutechnisch vergelijkbaar met" in te voegen "of gunstiger dan". Ik sluit namelijk niet uit dat de Churchill Avenue-variant uiteindelijk een veel gunstiger oplossing blijkt te zijn. Met deze kanttekeningen onderschrijf ik de motie volledig.

De **voorzitter**: Ik neem aan dat de indieners van de motie instemmen met de suggestie van de wethouder om de woorden "of gunstiger dan" in te voegen.

De heer **Jongste** (ONS Voorschoten): Wij gaan hiermee akkoord. Het is in lijn met de overige overwegingen.

De **voorzitter**: En hoe wordt gedacht over de opmerking van de wethouder dat hij wil blijven pleiten voor de eerste fase van variant-A, als een soort aanvliegroute naar de Churchill Avenue toe?

De heer **Jongste** (ONS Voorschoten): Er is vrijheid op punten die niet in de motie staan.

De gewijzigde motie wordt bij handopsteken aangenomen, waarbij de **voorzitter** constateert dat de fracties van de PvdA en GroenLinks ertegen hebben gestemd.

Hierna wordt met het oog op het late uur besloten de voorstellen bij de agendapunten 13 (Knooppunt Voorschoten), 14 (Focus 2014) en 17 (startdocument Hulp en Advies) te behandelen in de vergadering van 11 november a.s.

17a. Toegevoegd agendapunt: motie van de GroenLinks-fractie over plaatsing van tijdelijke verkeerslichten voor de noodlokalen van Het Kompas

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Voorzitter. In de commissie M&S is de wenselijkheid van tijdelijke verkeerslichten bij de noodlokalen van Het Kompas ter sprake gekomen. Op een paar discussiepunten wilden wij ons toen nog beraden, in de eerste plaats de vraag of het bestuur achter de brief over deze verkeerslichten staat. Ik kan nu zeggen dat het bestuur daar achter staat. In de tweede plaats was er een vraag over de verkeersbrigadiers. Daarbij hebben wij overwogen dat er wel veel wordt gevraagd van een school die net verhuisd is. Ouders zijn tegenwoordig steeds minder beschikbaar om taken op school te doen, dus het zou een hele klus worden om voldoende brigadiers te krijgen. Verder heeft de wethouder bij de discussie over verkeerslichten bij de Elstlaan al gezegd dat als er verkeersbrigadiers worden ingeschakeld, de momenten dat er géén brigadiers zijn, juist extra gevaarlijk worden. Dat is dus nog een extra argument tegen het inzetten van brigadiers.

Wij houden dan ook vast aan de motie (nr. 107) die als volgt luidt:

"De raad van de gemeente Voorschoten, in vergadering bijeen d.d. donderdag 4 november 2011,

Overwegende

- dat verkeersveiligheid prioriteit zou moeten hebben voor de gemeente Voorschoten, met name als het gaat om kwetsbare verkeersdeelnemers zoals kinderen,*
- dat er indertijd is besloten verkeerslichten aan te brengen voor de basisschool Het Kompas omdat er daar een probleem was met de verkeersveiligheid,*
- dat op de Admiraal de Ruytersingel vaak hard wordt gereden door automobilisten,*
- dat met de verhuizing naar de nieuwe locatie voor de leerlingen, ouders en automobilisten een volstrekt nieuwe situatie zal ontstaan, waarop men dus niet is ingesteld,*
- dat van kinderen in de basisschoolleeftijd niet kan worden verwacht dat zij al goed complexe situaties kunnen inschatten,*
- dat kinderen eenvoudig kunnen worden geïnstrueerd op de regel Rood Licht = Stoplicht,*
- dat ook de SWOV aangeeft dat kinderen tot hun 11e levensjaar eenvoudigweg nog niet in staat zijn om zonder hulpmiddelen veilig over te steken,*
- dat per keer twee verkeersbrigadiers zullen moeten worden ingezet, en er per dag vier beurten zijn,*
- dat bij de inzet van volwassen verkeersbrigadiers gedurende anderhalf jaar 2160 beurten verdeeld moeten worden,*
- dat van een school niet, naast de extra belasting die een verhuizing met zich meebrengt, kan worden verwacht dat zij zoveel ouders inzet en begeleidt, zeker niet in een tijd waarin veel ouders werken,*
- dat het wenselijk is dat kinderen zelfstandig veilig naar hun school kunnen gaan,*
- dat als dat niet gebeurt, het wegbrengen met de auto wordt gestimuleerd, wat de situatie nog gevaarlijker zal maken,*
- dat stappers en trappers voorgaan in Voorschoten,*

verzoekt het college:

- voor de noodlokalen van Het Kompas tijdelijke verkeerslichten te plaatsen voor de periode dat de leerlingen daar zitten, dat wil zeggen waarschijnlijk voor anderhalf jaar*
- indien nodig de raad een voorstel te doen om de kosten hiervan te dekken".*

Daarnaast is er nog een discussie gevoerd over de schijnveiligheid van verkeerslichten. Ik heb de griffie gevraagd of ik het onderzoek kon krijgen waaruit zou blijken dat verkeerslichten verkeersveilig zijn, maar dat bleek er niet te zijn. Daarom ben ik zelf maar gaan googelen, en gezocht naar situaties waarin verkeerslichten schijnveilig zouden zijn. Dat zou het geval zijn als er maar weinig overstekers zijn, want dan zouden automobilisten kunnen gaan denken: waarom zouden we wachten, er is toch nooit iemand die oversteekt. Bij Het Kompas is daar geen sprake van, want daar gaan binnenkort een paar honderd kinderen oversteken. In dat verband moet worden bedacht dat veel kinderen vanaf groep vijf zelfstandig naar school gaan, wat op zichzelf goed is. Kinderen zijn echter volgens de SWOV voor hun elfde jaar niet in staat om complexe verkeerssituaties goed in te schatten, niet omdat ze dat niet willen, maar omdat ze het cognitief niet kunnen.

De **voorzitter**: Gezien de tijd zou ik u toch willen vragen om u tot de essentie te beperken. De punten die u nu noemt, zijn algemeen bekend.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Ik heb dit genoemd, omdat wij dit onderzocht hebben naar aanleiding van de discussie in de commissie.

Wethouder **Adema-Nieuwenhuizen**: Voorzitter. Zoals al in de commissie is aangegeven, nemen wij een aantal maatregelen om bij de school een zo veilig mogelijke situatie te creëren. Zo worden er tijdelijk drempels aangelegd op de Admiraal de Ruytersingel, en komen er barrières om het verkeer af te

---

---

remmen en het parkerend verkeer in goede banen te leiden. Verder heeft de politie mondeling te kennen gegeven dat ze akkoord gaat met de oversteekplaats, maar wij wachten nog op het definitieve advies van de politie over de meest verkeersveilige situatie ter plaatse. Ook heb ik in de commissie al gezegd dat ik naar aanleiding van de brief nog in gesprek ga met de ouderraad. In die zin komt de motie dus eigenlijk iets te vroeg.

De **voorzitter**: De wethouder zegt nu dat zij nog enige adviezen wil inwinnen, en daarna op dit onderwerp terugkomt. Het lijkt mij dan ook denkbaar dat de motie vanavond niet in stemming wordt gebracht, maar wordt aangehouden.

Mevrouw **Lamers** (GroenLinks): Ja, wij houden de motie aan.

Mevrouw **Bremer** (ONS Voorschoten): De wethouder heeft in de commissie toegezegd om ook het punt van de verkeersbrigadiers nader te onderzoeken. Dat punt hoorde ik haar zojuist niet noemen.

De **voorzitter**: Wij gaan ervan uit dat de wethouder ook dit punt meeneemt.

18. Sluiting

De **voorzitter** sluit te 23.00 uur de vergadering.

Vastgesteld in de openbare vergadering van de raad der gemeente Voorschoten, gehouden op 9 december 2010.

De griffier,

De voorzitter,